

DARBININKAS

Vol. LXXXII, Nr. 47

Gruodis - December 5, 1997 Penktadienis-Friday

PERIODICALS

341 Highland Blvd.

Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina

\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius lapkričio 23 d. dalyvavo Šv. Mišiose Telšių katedroje, kur buvo pagerbtas Telšių vyskupijos vyskupo Vincento Borisevičiaus, Pranciškaus Ramanausko bei Vasario 16-osios akto signataro vyskupo Justino Staugaičio atminimas. Mišiose taip pat dalyvavo Apaštalinis Nuncijus Jozefas Ervinas Enderis.

Kandidato į prezidentus Artūro Paulausko rinkimų štabo vadovu paskirtas 41 metų filosofijos daktaras A. Juozaitis. Jis jau daugiau kaip pusmetį padeda 44 metų teisininkui A. Paulauskui rengti rinkimų programą ir rinkimų kampaniją. Štabe kandidato patarėju užsienio politikos klausimais dirba ir Seimo narys, Lietuvos liberalų sąjungos valdybos pirmininkas Alvydas Medalinskas.

Dienraščio "Lietuvos rytas" elektroninė versija "Interne" siūlo savo skaitytojams dalyvauti apklausoje "Kas bus Lietuvos Prezidentu?" Pateikiamos visų septynių kandidatų ir prezidentus nuotraukos ir skaitytojas tik vienu mygtuko spustelėjimu gali nurodyti, už ką jis balsuotų per prezidento rinkimus. Lapkričio 24 d. ryto duomenimis, jau "balsavo" per 800 "Lietuvos ryto" elektroninės versijos skaitytojų. 36,8% jų atidavė savo balsus Valdui Adamkui, 30% - Vytautui Landsbergiui, 20,7% - Artūriui Paulauskui, 5,6% - Vyteniuui Andriukaičiui, 3,4% - Rolandui Pavilioniui, 1,9% - Kaziui Bobeliui, 1,1% - Rimantui Smetonai. Skaitytojai anketa "Interne" gali pildyti iki gruodžio 19 dienos.

Kaune iškilmingai paminėtos Lietuvos kariuomenės 79-osios metinės. Vyko karinis paradas, Šv. Arkangelo Mykolo (Iguos) bažnyčioje buvo aukojamos Šv. Mišios, Vytauto Didžiojo universiteto salėje koncertinė programa atliko Vilniaus Karininkų Ramovės tautinių šokių ansamblis "Neris" bei Karinių oro pajėgų orkestras. Minėjimas baigėsi viktorina "Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę?"

Vytauto Didžiojo karo muziejaus salėje surengta nauja paroda, kurios ekspozicija atspindi lietuvių dalyvavimą kariniuose konfliktuose, vykusiuose po antrojo pasaulinio karo - Vietname, Korėjoje, Kuveite, Afganistane, Čėchenijoje, bei tarėdavimą kitų valstybių kariuomenėse. Tarp eksponatų - JAV, Argentinos, Prancūzijos svetimų šalių legionų ir kt. karių uniformos, nuotraukos, dokumentai iš asmeninių archyvų.

Rusijos Dūmos deputatų grupė norėtų atvykti į Lietuvą stebėti gruodžio 21 dieną vyksiančių šalies prezidento rinkimų komisijos (VRK) pirmininką Zenoną Vaigauską buvo aplankę Rusijos ambasadorius Lietuvoje Konstantinas Mozelis. VRK vadovas sakė, kad stebėti rinkimų žadama pakviesti Latvijos, Estijos, Rusijos bei galbūt Lenkijos ir Vengrijos kolegas. Pageidavimų atvykti yra pareiškę kai kurių NVS valstybių rinkimų komisijų nariai.

LIETUVOS "IVAIZDŽIO" NIUANSAI

Vytautas Rubavičius

Ivairiausio rango Lietuvos pareigūnai nepaliauja aiškinti, jog Europos Komisija "nutapiusi" netoki Lietuvos paveikslą, jog tos komisijos rekomendacijos kol kas nepražūdo derybų su mūsų šalimi dėl stojimo į ES yra tendencingas politinis sprendimas. Buvo daug keliauta po Europos valstybių sostines, Lietuvoje neseniai lankėsi aukštų Briuselio pareigūnų. Išties pateikiama visai graži statistinių duomenų apie atsigaunantį ekonomiką, stiprėjantį privatų sektorių, didėjantį užsienio investicijų srautą. Prieš porą metų išgyvenusi bankų sistemos krizę, šiandien mūsų šalies finansų sistema jaučiasi gana tvirtai, ypač lyginama su neseniai taip girta Estijos bankininkyste. Žvelgiant į bankininkystės istoriją atgaus nepriklausomybės metais, galima padaryti išvadą, jog, matyt, visoje Baltijos šalyse kelerius metus ji buvo priemonė sutelkti kapitalui tam tikro pusiau kriminalinio elito rankose. Per pirmąjį etapą, išaugus infliacijai, buvo nusavintos žmonių santaupos: jos buvo greit ir pelningai "sukamos", tačiau pelnas atiteko ne santaupų savininkams, o "veikėjams", tuo tarpu žmonėms - viltytys atgauti jau nuvertėjusias santaupas po daugelio metų. Antras etapas - bankai išvogė naują santaupų "siuntą", dalį valstybės biudžeto lėšų ir per juos tekejusių kreditų su valstybės garantija. Keli bankininkai lyg ir bus teisiami, vienas - G. Konopliovas - nusišovė. Tačiau pinigų savininkai daug daugiau žmonių. Šiandien jie respektabilūs verslininkai, politikų draugai, darantys didelę įtaką mūsų valstybės raidai. Pridėkime dar kriminaliniame pasaulyje "dirbančius" pinigų, ir gausime didžiules sumas, kurios per kelerius metus prijausino ir išaugino tam tikrą valdininkijos sluoksnį, jau nebei-

sivaizduojantį, kad reikėtų kada nors gyventi "iš atlyginimo".

Korupcija yra persmelkusi visą valdininkijos sluoksnį. Korupcija nėra toks fenomenas, kurį reikėtų apčiuopti, nustatyti ar kaip nors išryškinti. Korupcija - tai tiesiog natūralus gyvenimo būdas, valdininko kėdę paverčiant vieno asmens mokesčių nemo-kančia firma. Tos firmos suauga į neperžengiamus brūzgynus. Valdininkams reikia mokėti. Išišėlus "švarių rankų" keliamiems vėjams, mokėti reikia kultūringai, neužgaunant garbės bei orumo ir net neparodant, jog kaip nors reikalaus padaryti tą darbą, už kurį sumokama. Kartais, aišku, ir savi vyriškai pasišneka, kada gerai žinomi įkainiai ir bendravimo būdai. Šitos realijos gerai žinomos užsienio verslininkams, "darantiems biznį" mūsų šalyje.

Tik Lietuvos pilietis, susidūręs su valdininku, gali patirti visą savo padėties beviltiškumą. Jis bus siuntinėjamas iš kabineto į kabinetą, turės šimtus kartų pasakoti gaudžią istoriją, rinkti įvairiausius parašus, kaupti dokumentus... Vien patys aršiausi galų gale sužinos kelią, kurį paprastas mirtingasis turi nueiti, kol gaus išsivajotą rezoliuciją. Įstatymai gina valdininkų interesus. Juo labiau, tuo kurie įstatymus taiko. Įstatymas visiškai negina žmonių, kurie kreipiasi į valdininkus. Valdininkai už savo veiksmus interesus visiškai neatsako. Visi dienraščiai pateikia daugybę pasibaisėtinos pareigūnų savivalės, teisinio nihilizmo atvejų, tačiau neteko girdėti, kad tie pareigūnai būtų teisme atsakę už savo veiksmus. Ir tai prieštarauja civilizuose šalyse vyraujančioms nuostatomis. Ministerijos (net Teisingumo) pažeidinėja įstatymus, reglamentuojančius, tarkim, statybos darbų atlikimo konkursus, - ir nieko. Aukščiausi valdžios vyrai aiškina, ar reikia vykdyti teismo sprendimą (tarp jų ir teisingu-

mo ministras), tad apie kokį teisingumą bei jo įgyvendinimą begalime kalbėti. Todėl visai nekeista, jog tarp daugiausia uždirbančių Lietuvos pareigūnų nepalankiai lyderiai yra Generalinis prokuroras ir jo pavaduotojai.

Pagrindinės Lietuvos gyventojų teisės įtvirtintos Lietuvos konstitucijoje. Tačiau paradoksalu tai, jog Lietuvos gyventojas neturi jokių galimybių pareikalauti, kad jo konstitucinės teisės nebūtų varžomos ar būtų įgyvendinamos. Ką paprastas žmogus gali daryti, matydamas, kaip, tarkim, koks nors ministerijos nutarimas kertasi su Konstitucija arba kaip kokio nors pareigūno veiksmai riboja jo konstitucines teises? Įstatymai nenumato būdų žmogui rūpintis savo konstitucinėmis teisėmis. Mūsų šalies vadovai gali vakariečiams kalbėti apie mūsų kuriamų įstatymų "europietišumą", teigti, kad jie neprasilenkia su ES zonoje galiojančiomis normomis, tačiau visai kas kita - tų įstatymų taikymas, poįstatyminės interpretacijos, pataisos ir patikslinimai. Čia būdingas vienas esminis bruožas - sakyčiau, net demonstratyvus nekreipimas dėmesio į vadinamųjų paprastų žmonių reikmes bei teises. Atrodytų, jog Lietuvos aukštosios valdininkijos sluoksnis vis storiiau nutinkuoja savąjį veidą, kad nebesiskirtų nuo "kilmingųjų" europiečių, tačiau visiškai atvirai Lietuvos žmonėms rodo savąjį sovietišką ponišką mentalitetą, net pasimėgdamas demonstruoja, kaip galima nepaisyti elementariausio padarumo normų. Apšmelavę ministrai ar viceministrai, nešvariais pinigais trenkiantys politikai - įprastai, nieko nebestebinantis reiškinys.

Lietuvoje nesaugu gyventi. Vilniaus gatvėse kasdien sumušami, apiplėšiami žmonės. Nukentėjusiais užsienio diplomatais ar žymesniais užsieniečiais valsty-

(nukelta į 2 psl.)

NEGALIOS IKI ISTORINĖS KOVO 11-OSIOS PRIIMTI ĮSTATYMAI

Nuo kitų metų sausio 1 dienos neteks galios Lietuvos teritorijoje galiojantys įstatymai, kiti teisės aktai, priimti iki 1990 metų kovo 11 d. Išimti sudarys tie, kurių galiojimas iki 2000 m. sausio 1 d. bus laikinai pratęstas atskiru įstatymu.

Tai paskelbė lapkričio 13 d. Seime priimtas įstatymas "Dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje galiojančių teisės aktų, priimtų iki 1990 m. kovo 11 d., pripažinimo netekusiais galios". Ji

pateikė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Už šį dokumentą vienbalsiai buvo 66 parlamentarai.

Iki šių metų gruodžio 10 dienos Vyriausybė turėtų pateikti Seimui įstatymo projektą su sąrašu įstatymų, kurių galiojimą siūloma laikinai pratęsti iki 2000 sausio 1 d. Seimas taip pat ipareigojo Vyriausybę pateikti ir į šį sąrašą įrašytų įstatymų pakeitimo programą.

ELTA

Lietuvos prezidento rinkimų komisijos pirmininkas ir koordiniatorius Zenonas Vaigauskas. R. Šuikos nuotr.

G. VAGNORIUS: VYRIAUSYBĖ IŠ ESMĖS PERTVARKO VALSTYBĖS VALDYMĄ

Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius teigia, kad Vyriausybė jau ėmėsi įgyvendinti savo pažadus pradėti valstybės valdymo pertvarkymą. Pasak Premjero, Ministrų kabinetas intensyviai rengia teisinius aktus, kurie padės įgyvendinti viešojo administravimo reformą.

Spaudos konferencijoje lapkričio 13 d. G. Vagnorius teigė, kad Vyriausybės Seimui siūlomas įstatymų projektas galima suskirstyti į tris dalis - numatan-

čius institucines reformas, valdininkų darbo reglamentą ir atsakomybės už tarnybinius pažeidimus sugriežtinimą.

Seimui jau pateiktas Administracinių bylų teisenos įstatymas. "Juo vadovaudamiesi žmonės galės lengviau kovoti su valdininkų savivale. Be to, šiame projekte nustatoma, kad už valdininkų padarytą žalą kompensuojama ne iš biudžeto, o iš kaltininkų turto", - sakė Ministras Pirmininkas.

ELTA

KYLA ANTROJI PILIETINIO JUDĖJIMO BANGA

Lietuvoje kuriama Lietuvos kosi ir Sąjūdžio iniciatoriai. Kon-

ferencijoje ketino pasisakyti ir prezidentas Algirdas Brazauskas. Santalkos sumanytojų grupėje yra 35 žmonės, tarp kurių nemažai Sąjūdžio veikėjų, pasitraukusių į šalį. Naujoji visuomeninė organizacija savo tikslus ketina įgyvendinti iš rėmėjų aukų ir tarptautinių fondų teikiama lėšų. LPS finansais turėtų užsimiti Amerikos lietuvis verslininkas Linas Kojelis. Jis neseniai persikėlė nuolat gyventi į Lietuvą. Linas Kojelis JAV buvo įkūręs Amerikos -

1997 metai. Kandidatai į Lietuvos prezidentus su žmonomis bendroje nuotraukoje.

R. Šuikos nuotr.

ATNAUJINAMA "GARAŽO" BYLA

Lietuvos generalinė prokuratūra nusprendė atnaujinti baudžiamąją bylą dėl 1941 metų birželio pabaigoje įvykdytų masinių žudynių Kaune, prie "Lietūtkio" žemės ūkio kooperatyvų sąjungos garažų.

Ši byla Kauno miesto apylinkės prokuratūroje buvo iškelta 1994 metais Lietuvos ir Kauno žydų draugijų iniciatyva. Kai kurių liudininkų tvirtinimu, nužudytieji pagal išvaizdą buvo žydai. Tačiau

tada tikslų duomenų apie pusės amžiaus senumo įvykius surinkta nedaug. Pagal vieną iš versijų tai buvo masinės žudytos tautybės žmonių žudynės, kurias vokiečių padėdami vykdė lietuviai. Kita versija - kad su savo kankintojais žiauriai susidorojo pirmosios karo dienomis į laisvę išėję kaliniai, nes liudininkai tarp nužudytųjų vėliau atpažinę aukštus NKVD pareigūnus.

Tyrimo metu byla buvo keleta

kartų sustabdyta, o vėliau - nutraukta. Tačiau, Generalinės prokuratūros požiūriu, ją verta atnaujinti, nes ne visos žudynių aplinkybės buvo galutinai ištytos, nenustatyti ir neapklauti visi galimi liudytojai, neatlikti kiti parengtinio tyrimo veiksmai. Atnaujintos bylos tyrimas pavestas Kauno apygardos prokuratūrai, kurioje bus sudaryta speciali tyrimo grupė. ELTA

DARBININKO
prenumerata priimama
tel.: (718) 827-1351

pilietinė santalka (LPS). Jos svarbiausias tikslas - kurti pilietinę visuomenę, kuri aktyviai dalyvautų valstybės valdyme. Pasak vieno Santalkos sumanytojo Miškininkų ir Lietuvių tautininkų sąjungų pirmininko Vaidoto Antanaičio, norima sukurti antrąją po Sąjūdžio pilietinio judėjimo bangą. Ji turėtų sutelkti Lietuvos žmonių pastangas gerinti gyvenimą. Lapkričio 15 d. vyko steigiamoji šios visuomeninės organizacijos konferencija Vilniuje, Mokslų akademijos rūmuose. Šiuose rūmuose rin-

Baltijos fondą, kuriam sugebėjo pritraukti per 6 mln. USD aukų. Šis fondas rėmė demokratijos plėtojimąsi Baltijos valstybėse.

R

KRINTA BUTŲ KAINOS

Prasidėjus šildymo sezonui, Lietuvoje pamažu pradėjo mažėti didelių butų kainos. Nesant daugiaubūčiame name šilumos skaitiklio, už vieną kvadratinį metrą

(nukelta į 5 psl.)

Prie Lietuvos Taupomojo banko išsiričiusi didžiulė žmonių eilė laukia atsiimti savo indėlių. R. Šuikos nuotr.

(atkelta iš 1 psl.)

bės institucijos pasirūpina, o vienas po kito sumušami Lietuvos televizijos žurnalistai jau nebemato prasmės net rašyti policijai pareiškimų. Tokia tad konservatorių priešrinkiminės akcijos "Stabdyk nusikalstamumą" eiga.

Daug kovojančių su mistiniu siaubūnu "nusikalstamumu", tačiau stebėtinai bejėgiškai tvarkomasi su konkrečiais nusikaltėliais. Kol kas neištirtas nė vienas sprogdinimas, plačiai Europoje pagarsinęs Lietuvos vardą. Kol kas teisminio įvertinimo nesulaukę nė viena bankininkystės sferoje įvykdyta afera. Atsivertęs bet kurį dienraštį, sužinai, jog per vieną dieną rasti 7-10 lauvonų, per metus dingsta (prostitucija, organų tiekimas persodi-

LIETUVOS "ĮVAIZDŽIO" NIUANSAI

nimo operacijoms) keli šimtai žmonių. Dingusiųjų giminės būriasi į bendriją ir bando įkalbėti teisės saugos institucijas imtis jiems priklausančio darbo, tačiau... stebėtina neįautra ir abejingumas. O kas rūpinasi mūsų vaikų teisėmis - be užsienių paramos jau ne dvi, o gal kokios penkios dešimtys tūkstančių vaikų būtų persikėlę į šiuokšlynus ar gatves. Gražu, kai Seimo pirminkas surengia labdaros koncertą vargšams vaikams, tačiau kur įstatymai, garantuojantys realią teisę (ir priedermę) mokytis, pavalgyti, turėti stogą virš galvos? Tam trūksta pinigų, nes labai svarbu pagerinti, na, kad ir teisėjų ar aukštųjų valdininkų

gyvenimą. Kada galų gale vaikai bus surinkti iš šiuokšlynų, kada tie pragerti beglobiai bus bent jau pamaitinti? Visai neseniai paaikškėjo, jog kai kurie švietimo sistemos pareigūnai, prisidengę beglobių vaikų rūpinimusi, sugėbėjo iš valstybės išmėlyti ne vieną milijoną litų. Schema paprasta: įkuriamos tam tikros vaikais besirūpinančios struktūros, išsireikalaujama lėšų, tose struktūrose įsidarbinama (projektų vadovai, koordinatoriai ir pan.). Kartais įsidarbinama net keliose tokiose organizacijose, ir gyvenimas tiesiog stebėtinai "sueuropėja". Pasirodė, jog vieno beglobio vaiko vasaros stovyklai "sunaudota" net 14 tūkst. litų.

Didelis mūsų švietimo sistemos veikėjų apetitas. Ir šitai neatrodo keista žinantiems, kas ir kaip šiuo metu "dirba" švietimo ir mokslo ministerijoje.

Būtų galima dar daug kalbėti apie gražiai ES emisarams pateikiamas Lietuvos gyventojų teises, neišvengiamą gyvenimo gerėjimą liudijančius skaičius, tačiau kaip visa tai skiriasi nuo realios eilinio žmogaus savijautos. Didelė Lietuvos žmonių dalis yra taip apnikta vargų rūpesčių, kad jai jau nebesvarbu nei konstitucinės, nei elementariosios teisės. Šituo puikiai naudojasi mūsų vedliai, gyvenantys daug patogiau nei jų kolegos europiečiai - turi tiek pat, tik neturi atsakomybės.

Lavinimasis - raktas į dvidešimt pirmąjį amžių

Su Kauno apskritys socialinių reikalų ir švietimo departamentu direktore **Vince Vaidevute Margevičiene** kalbasi žurnalistė **Birutė Garbaravičienė**.

- Per pastaruosius metus būdama vicemere perpratote miesto problemas. Kas pasikeitė pradėjus eiti naujas pareigas, išsiplėtus veikimo sričiai, nors darbo specifiškai labai panaši į ankstesniąją? Kokie svarbiausieji darbai ir planai naujai įkurtame departamente?

- Kai po savivaldybės rinkimų man pasiūlė darbą apskrityje, išsyk buvau išsigandusi, jog vėl teks susidurti su reorganizacijos naujovėmis. Juk tapusi vicemere irgi patyriau keitimosi periodą, kai buvo įgyvendinamas naujas savivaldybių įstatymas, jungiama miesto Taryba ir Valdyba. Dabar vėl esu naujų reformų pradžioje. Tokie departamentai kol kas yra tik Vilniuje ir Kaune. Dar daug laiko užima funkcijų su ministerijomis pasidalijimas, nes jos dar nėra iki galo aiškios. Kartais atrodo, kad esame pernelyg turtingi, nes daug skirtingų šeiminių, kurie paprasčiausiai nesusikalba. Dar vis painiojames, ką turi veikti apskritis, ką savivaldybė, o ką ministerija. Kai kam, deja, dar ne visai aišku, kas ištis yra toji apskritis. Kažkas net pajuokavo, jog tai kažkas "apskrita"... Kauno apskrityje (kurioje yra 8 savivaldybės, 6 rajonai ir 2 miestai - Birštonas ir Kaunas) gyvena 800 tūkst. žmonių: pusė jų - Kaune. Taigi didesnės pusės problemos jau lyg ir žinomos.

Naujajame Socialinių reikalų ir švietimo departamente (beje, be šio departamento, apskrityje yra dar 4) yra 5 skyriai: socialinių reikalų, kultūros, švietimo, apskrities gydytojo, švietimo inspekcija. Pastarajai jau teko padirbėti po šiemetinių abiturų egzaminų. Švietimo skyrius nuo spalio 1 d. turi perimti, inventorizuoti visas apskrities internatines, sanatorines mokyklas - jų buvo apie 16, taip pat Prienujų Blintrubiškių senelių namus. Jau pradėta rūpintis naujais projektais, padėsiančiais organizuoti vaikų vasaros stovyklas. Šią vasarą Marvos žirgyne vaikai galė-

jo atvažiuoti ir praleisti dieną prie arklių. Galbūt skatinsim jaunųjų korespondentų stovyklą prie kurios nors radijo stoties ar Botanikos, Zoologijos soduose gamtos ir gyvūnų mylėtojų būrelius. Žinoma, kaip visada didžiausia problema švietimo skyriui bus mokyklų pastatų būklė. Pavyzdžiui, taip ir liko neišgyvendintas Vaisvydavo vidurinei mokyklai taip reikalingo priestato projektas.

Vienas pirmųjų mūsų departamento Kultūros skyriaus organizuojamų renginių buvo rugsėjo 20 d. Laisvės alėjoje vykęs Kauno apskrities prisistatymas, kur visos aštuonios savivaldybės pademonstravo savo tautodailininkų, ūkininkų darbus, pasirodė meno kolektyvai, chorai. Tai buvo ne tik graži šventė kauniečiams, bet ir apskrities žmonėms galimybė susipažinti, ką veikia ir moka jų kaimynai. Planuojami kitų metų biudžetą, tikimės plėsti Pažaislio festivalį į apskrities rajonus, kur yra gražių bažnyčių, pilių. Galbūt ten žmonės labiau pasigenda tokių koncertų nei renginių sotus Kaunas. Ateityje, tikiuosi, kad Kėdainių rajone,

Šateikiuose Č. Milošo giminės fondas padės ten atsirasti intelektualinės traukos centrui. Taip pat svajojam turėti Kauno apskrities simfoninį orkestrą. Žinoma, dar labai reikia didesnės koncertinės salės, nes Kaune esanti 800 vietų VDU salė negali sutalpinti visų renginių. Galbūt būtų galima investuoti lėšų į Priskelimo bažnyčios atstatymą, kurioje vėliau galėtų būti rengiami koncertai. Juk dabar Filharmonijos salėje yra sudėtinga sutalpinti visą simfoninį orkestrą. Reikėtų pagalvoti ir apie turistinę programą Panemunės pilių link. Taip pat skatinti sportą. Ketiname rengti kasmetinį žirgų konkursą Apskrities viršininko prizui laimėti.

Tai tik šie tokie būsimų darbų, renginių apmatai, nes tam reikia ne tik laiko, bet ir lėšų. Juolab kad didžiulės problemos teks spręsti ir Socialinės rūpybos skyriui. Jau esame taręsi su Kauno meru dėl galimybės duoti darbo žmonėms su negalia. Juk pašalpas lengviau išdalyti nei duoti galimybę užsidirbti. Vienas tokių sumanymų - nors kiek aptvarkyti A. Juozapavičiaus prospektą bėbajiančias sugriūti kareivines. Išsyk tam reikėtų bent šiek tiek dažų ir medžio plokščių uždengti išdaužytus langus. Teks pagalvoti ir apie socialinės rūpy-

bos reorganizaciją apskrityje. Po kurio laiko atsiras laisvų patalpų, nes ligoninių kasa nesudarė naujų sutarčių su 3 apskrities sanatorijomis, todėl jas reikės tinkamai panaudoti, o ne griebtis naujų statybų. Trūksta apskrityje ir nakvynės namų moterims - ne tik asociacijoms, bet ir toms, kurios kartais prievartos bėgti iš namų nuo girtaujančių vyrų. Bandydim paremti nevyriausybinę organizaciją veiklą ir t. t. Ko gero, sunku išsyk išvardyti visus planus, bet jau turime suformavę gana gerą komandą, su kuria, tikiuosi, galėsime nemažai nuveikti.

- Dar jums einant vicemeres pareigas buvome viena tu, kurie rėmė ir stengėsi įgyvendinti buvusio mero V. Katkevičiaus inspiruotą Laisvės alėjos gyvenimo idėją, tačiau intelektualinės miesto raidos vizija susiformavusi nebuvo. Ar dabar jau platesne prasme įsivaizduojate Kauno intelektualinės raidos galimybes?

- Šia prasme didelis ramstis turėtų būti Vytauto Didžiojo universitetas. Visų pirma teikiantis miestui humanitarinį potencialą ir keičiantis technokratinio miesto įvaizdį. Kad intelektualinės jėgos nenuitektų kitur, reikia sudaryti ir paprasčiausias materialines sąlygas. Tikimės pritraukti į universitetą dėstyti šviesesnius protus, suteikdami jiems lengvatas gyvenamajam

(nukelta į 4 psl.)

Kurkime pilietinę visuomenę

Beveik prieš dešimtį metų kilusi pirmoji lietuvių pilietinio sąjūdžio banga pralaužė sovietų imperijos sienas, vėlė išskėlė pasaulio istorijon Lietuvos valstybę.

Šiandien telktina antroji banga - piliečių visuomenės, modernios lietuvių tautos ir demokratinės valstybės kūrimo darbai. Ši banga mėgintų susieti atgautą šalies nepriklausomybę su jos žmonių lūkesčiais, asmeninės ir bendros gerovės siekiais. Ji galėtų padėti Lietuvai tapti mūsų valstybe, o mums - lietuvių tauta, brandžia kultūroje ir politinė bendruomenė.

Tokie svarstymai šių metų pavasarį subrandino PILIETINĘ SANTALKĄ idėją, rudenį išaugusią į piliečių judėjimą.

SANTALKOS siekis - savivaldi ir solidari, savo likimą pajėgi kurtis Lietuvos piliečių visuomenė, moderni ir savaranki, valin-gai piliečių kuriama Lietuvos valstybė.

Šių tikslų siekdama, SANTALKA stengsis padėti piliečiams aktyviau naudotis konstitucine teise - "dalyvauti valdant savo šalį tiek tiesiogiai, tiek per demokratiskai išrinktus atstovus". Ji mėgins stiprinti piliečių ir valstybės institucijų bendradarbiavimą, visų pirma siekdama atkurti piliečių pasitikėjimą savi-mi ir savo valstybe.

Antroji banga pasiryžusi talkinti demokratiškai išrinktoms valdžios institucijoms - Prezidentui, Seimui, Vyriausybei ir savivaldybėms. Ji remis šių instituci-

jų pastangas atsiverti visuome-nei, jungti bendras piliečių jėgas valstybės pastatui rėsti - ant teisėtumo, teisingumo, padarumo ir tautos kultūros pamatų. Ši banga mėgins griauti nomenklatūrinės, korumpuotos, piliečių orumą žeminančias valdžios piramides. Valdžios savivalei ji stengsis priešinti piliečių solidarumą, iš sovietmečio paveldėtiems vertikaliems pavaldumo santykiams - horizontalius partnerystės ryšius.

PILIETINĖ SANTALKA telks intelektualines šalies galias strateginiams visuomenės ir valstybės raidos projektams kurti bei įgyvendinti. Ji kaupis sąžiningo verslo lėšas piliečių veiklos programoms ūkio, kultūros, švietimo, mokslo, socialinės pagalbos srityse remti.

Lietuvos piliečiai, nepriklausomai nuo to, kur gyvena, kokios kilmės esti, kokioms kultūroms priklauso, kokius dievus garbina, turi teisę ir pareigą susikurti laisvą, garbingą bei pasiturintį gyvenimą laisvoje Tėvynėje.

SANTALKA kviečia bendromis pastangomis parengti ir įgyvendinti Lietuvos vardo vertą piliečių bendruomenės plėtotės projektą.

Pilietinės santalkos iniciatyvinė grupė

Paremdami lietuvišką spaudą,
Jūs remiate lietuvių
Amerikoje
Tel: (718) 827-1351

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojo vietoj - **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJĄ ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Kasolino MEMORIALS

66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENITĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

†

KVEČAS JONAS
1933+1976

Gyvenimo negandų palaužti, nesuprasti ir atstumti vilniečiai jau turės kur ieškoti moralinės paramos, paguodos ar elementaraus patarimo. Spalio mėnesį Vilniuje Rasų gatvėje lankytojams duris atvėrė psichologinės paramos centras. R. Šuikos nuotr.

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —**Kvietimas tyrlaukiuose**

Žmonės skubiai keliauja, lyg pro kokias tyrumas, per tą pilką ir sraunų gyvenimą. Ateina į pasaulį nuogi ir išeina nieko nepasieję, net tų kelių sauju smilčių, kuriomis pridengiami. Praeitais dienais nuaidi, kaip šuktelėjusio balsas dykumoje, kai pro ją praeina gyvai klegėdama žmonių ir kupranugarių vilkstinė. Nespėji akimis jos palydėti, kai viskas aplinkui nutilsta. Skrajojančios smiltys greit užneša kupranugarių pėdas ir užlygina vilkstinės išmintą taką - nelieka nei žymės, nei aidas, kad žmogaus ar gyvulio neseniai čia būta.

Žemėje taip amžiai prastrūva, kaip judrus smėlis pro saujos pirštus. Bėglus laikas užmirštami užklostojus praėjusius žmones, kapinių smiltimi užneša tautas ir didžias valstybes sukloja po velėną. Griuvėsiais suvirsta miestai ir kaimai, net mūsų pačių akys. Kur dar taip neseniai sienos tirtėdavo nuo žmonių užavimo, šiandien daug kur pelėdos ūkčioja naktimis, dienomis kyburuoja šikšnosparnis, o "griuvančios sienos kasdieną nyksta apleistos vienos". Kas nėra mokėjęs ar girdėjęs šio lietuviško posmo apie nutilusias Trakų pilies sienas "ant vieškelio amžių platus"?

Ant viešo žmonijos kelio ilgai netveria joks žmogaus rankų statydintas pastatas, net jo dvasios sukurtas paminklas. Pelėsis ir kerpėmis apželia bronziniai ir granitiniai paminklai, blunka ir dūla meno paveikslai, gelsta ir tręša pergamento ritiniai ir mokslo veikalai kandžių suėdami. Ko neįkremta laiko edra ar darganas nesugrauzia, sunaikina revoliucijomis ir karais paties žmogaus įtūžimas.

Nieko amžino nesilaiko ant šios žemės dūlančio veido. Žmogus savo triušų ją apvaldo, padaro vietos išgyventi - ir čia pat jis savo šėlimu daro vietos dykumoms, kur buvo jo vešlūs sodai užveisti ir namai sustatyti. Tyrumas nuolat graužiasi po žmonijos kultūros pamatais, kad parodytų, kokia yra trapi šios žemės būtis, - kaip išbryrėjęs lango stiklas griuvėsiuose ar iš po kojų slystas smėlis. Taip nedaug jo reikia akims užberti, o tiek daug jos nori, kol gyvos. Jos norėtų šį gyvenimą paversti amžinumu, niekada nesibaigiančia.

Deja, viskas praeina, išskyrus tą amžinumo aidą, kuris perskrodžia visus amžius ir visas tyrumas - tasai šaukiančiojo balsas žmonių keliuose. Girdėjo jį žmogus iš liepsnojančio krūmo tyru brūzgynuose, griausmu kalbėjo tyrilaukių kaime, kai savo įsakymus davė, šaukė dykumų pranašų balsais. Anosios dienos pasigirdęs jis buvo visoje Pajordanėje, kur didžiu balsu Kristaus atėjimą skelbė Jonas Krikštytojas: "Taisykite Viešpaties keliai, lyginkite jo takus. Kiekvienas daubūrys tebūnie užpildytas, kiekvienas kalnas ir kalnelis - nukastas. Vingiuoti keliai tebūnie ištiesinti, grubūs - išlyginti. Taip visi regės Dievo išganyką".

Dabar tai kiekvienais metais prieš Kristaus gimimo šventę primena Bažnyčia Advento liturgijoje. Dabar tas balsas ataidi iš visų griuvėsių, kuriuos suvertė karo siautuly. Jei to bus mažiau - grius daugiau. Žemės klojasi dykumomis, kad žmogus ieškotų kelio į Viešpatį, ir tiesaus kelio. Čia nėra mums nieko amžino, kaip pro tyrumas einančiam karavanui.

Kristaus atėjimo lūkestis turi būti budrus ir sąmoningas. Kristų tikintiems aišku, kur tasai laukimas kreipia. "Pasilikite manyje... kad jūsų džiaugsmas būtų pilnas". Tik toks džiaugsmas tegali patenkinti visus mūsų lūkesčius.

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

Vincas Krėvė

19

Bijant, kad lenkai negautų per anksti žinių apie vykdamus pasirošimus, buvo paskleista žinių, kad žygis nukreipiamas į Vilniaus kraštą, į švenčionių apskritį, kur lietuvių ūkininkų padėtis buvo nepakenčiama. Demarkacijos linija buvo taip išvesta, kad ištisi kaimai buvo pasilikę mūsų pusėje, o didesnė pusė jų laukų ir ganyklos - lenkų pusėje.

Šaulių sąjungos raštinėje tarnavo tūlas asmuo. Jo vardo gerai nepamenu dabar - ne tai Ruzgys, ne tai Ružiokis, kuris, mūsų duomenimis, turėjo ryšių su lenkų žvalgyba. Dabar nutarėm jį išnaudoti. Pasišaukėme jį, papasakojom, kur mes žygi rengiam, ir pavadėm jam ištirti kelius, kuriais geriau ir patogiau galima įsibrauti į švenčionių apskritį. Tuo reikalu jis yra siunčiamas. Jis išvažiavo ir buvo pasektas, ką jis darys? Ar mūsų įtarimas be pamato, ar tikras, ir jis pasinaudos proga pranešti viską lenkams, kaip norėjome. Pasirodė, jis [iš] Panevėžio nuvyko tiesiog į Daugpilių, o iš ten į Lenkiją, ir mes jo daugiau nebeamatėme. Tik buvo pranešta, kad lenkai ten stiprina savo pajėgas.

Atėjo Kūčios diena ir praejo, o apie žygio pradžią jokių žymių negavome. Tik pirmą Kalėdų dieną pasirodė Klimas, susirūpinęs, kad jį vadas Variakojis iki šiol neatvykęs ir ten visi nerimauja. Mėginęs jį surasti, bet nepasisekė ir nežino ką daryti.

Iššaukėm tuojau poną Lipčių ir jis pasijokė, kad spėjus, kur Variakojį galim surasti. Nuvykome į Žalią kalną ir ėmėm belstis ir kažkokio namelio duris. Ilgai beldėmės. Pagaliau durys atsivėrė ir išėjo p. Variakojis, atsilapojęs, su traiškanotom akimis, suterštais plaukais.

Jis atsistojo duryse ir mūsų į vidų neįsileido.

Kretingos Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnyba**Jūratė Kubiliūtė**

Kretingoje jaunimo organizacijų, draugijų, klubų ar kokių kitų judėjimų nėra tiek daug kaip didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Tačiau ir čia galime sutikti ir metalistą, ir reiverį, ir vietinių grupių mėgėją, kokios naujos bažnyčios ar partijos narį... Krikščioniškos organizacijos - Europos skautai, Institutas, Šv. Antano globos namai, labdaros valgykla, Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnyba, krikščioniškos muzikos grupės vienaip ar kitaip yra susijusios su Kretingos pranciškonų vienuolyne. Gal todėl, kad Kretinga - mažas miestelis, o gal tiesiog reikia pripažinti didelę pranciškonų įtaką.

Pati Kretinga - miestas, žinomas nuo 1572 metų. 1607 m. gavo Magdeburgo teises, o 1617 m. buvo pastatytas vienuolynas ir bažnyčia, pasiekę mus nesuniokoti, nesugriauti, nors iškentėję ilgas karų, epidemijos, bado metus. Po paskutinių sovietų represijų pranciškonai į Kretingą sugrįžo 1989 metais. Pirmieji 4 broliai pradėjo darbuotis vienuolyne ir parapijoje. Jau po gero pusmečio apie pirmuosius brolius pradėjo burtis aktyvesnis jaunimėlis, kurį broliai evangelizacinių vakarų dėka uždegė noru gyventi su Viešpačiu, mylėti Bažnyčią.

1991 m. atkurta pranciškonų Šv. Antano Kolegija, kuri 1995 m. gruodžio 8 d. tapo Kretingos Šv. Antano religijos studijų institutu prie Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto. Nuo 1991 m. kasmet lapkričio mėnesį organizuojama "Kristaus Karaliaus" šventė - konferencijų diena, kurioje dalyvauja po kelis šimtus žmonių. Nuo tų pačių metų atnaujinta dar prieš karą buvusi jaunimo tradicija - atgailos žygiai į Žemaičių Kalvariją. Pradžioje dalyvaudavo tik jaunimėlis iš Kretingos ir Palangos, bet vėliau tai peraugo jau į visos Lietuvos jaunimo Atgailos žygį, pvz., 1995 metų vasarą į Kalvariją atėjo apie 300 jaunų žmonių.

Atsigavęs vienuolynas 1991 m. Šventojoje suorganizavo Sekminių šventę, kuri buvo jaunimo prabudimo Lietuvoje pradžia. 1992 metais broliai pranciškonai ir Pranciškonijos Emanuelio bendruomenė suorganizavo jaunimo stovyklą Giruliuose,

kurioje dalyvavo net 600 žmonių. Po stovyklos Lietuvą užplūdo jaunimo maldos grupių kūrimosi banga. Dar labiau suaktyvėjo ir Kretingos parapijos gyvenimas. Brolių palaikomas Kretingos jaunimas kasmet Velykų, Kalėdų ar didesnių švenčių progomis organizuodavo vaidinimus - misterijas Kretingos Lurde, evangelizacijas mokyklose, gatvėse, kaimuose, kalėjimuose. Nuo 1992 m. pradėtas darbas su narkomanais Kaliningrado srityje.

Didėjant veiklos apimčiai, iškiilo būtinybė kažką iki tol buvusią spontanišką veiklą struktūrizuoti. Taip tėvo Gedimino Numgaudžio, OFM, pastangų dėka 1995 metų kovo mėn. gimė Kretingos Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnyba, "nepolitinė, nevyriausybinė, nesiekianti pelno, katalikiška, evangelizacinė, visuomeninė jaunimo organizaci-

ja", įregistruota miesto savivaldybėje, turinti antspaudą ir sąskaitą banke. Tarnybos nariai - savanoriškai apsisprendę, nepriklausantys jokiai partijai pilnamečiai jaunuoliai. Tarnybai vadovauja kasmet visų narių renkama taryba, kurią sudaro prezidentas, keturi tarėjai, išdininkas ir steigėjas (t. y. pranciškonų vienuolyno) skiriamas, vyskupo tvirtinamas dvasios tėvas. Jaunimo Tarnybos tikslas - telkti jaunimą, sudaryti galimybes jaunimui dvasiškai tobulėti, organizuoti susitikimus, diskusijas, konferencijas, stovyklas, piligriminės keliones, evangelizacijas, misijas, krikščioniškos muzikos koncertus, kultūrinius renginius, trumpai sakant, visais įmanomais būdais, tiesiogiai ir netiesiogiai skelbti Evangeliją, sekančią Šv. Pranciškaus pėdomis.

Šiandien Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnyba yra išsinešiojusi

si 49 ha žemės Pakutuvėnų kaime. Kažkada šioje vietoje stovėjo didžiulis 52 sodybų kaimas, turėjęs net mūrinę bažnyčią. Po sovietų "sviesaus gyvenimo" stebuklingai išliko tik viena bažnyčia, ant Miniijos upės kranto. Ją 1990 metais atsitiktinai atrado keli broliai pranciškonai, po metų šalia pasistatė molinę trobelę rekolekcijoms.

Norėdama susigrąžinti ryšį su gamta ir tautos dvasinėmis šaknimis, Tarnyba nusprendė čia kurti Susitaikinimo sodybą, kurioje vasarą vyktų įvairios stovyklos, o žiemą būtų rekolekcijų namai. Jau keleri metai Pakutuvėnuose ir vyksta stovyklos - šeimų, pranciškoniškojo jaunimo, tretininkų, Europos skautų, siuvinėjimo, gobelenų audimo, ikonografijos, jaunimo, skautų, mokytojų rekolekcijos.

Šalia bažnyčios, kurią globoja Kretingos pranciškonai ir kiekvieną sekmadienį aukoja šv. Mišias aplinkinių kaimų gyven-

(nukelta į 5 psl.)

Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnybos atstovai su Kaliningrado lietuvių vaikais.

Evangelizacinės dienos Telšiuose.

- Tamsta juk šiuo metu turėjai būti Šiauliuose, kad pradėtum žygi į Klaipėdą, - pasipiktinau. - Ar dora kariškiui taip elgtis nedrausmingai.

Jis pasižiūrėjo į mane piktai ir atsakė rusiškai:

- Ubraities vy ko vsem čertiam s vašej Klaipėdoj. Ja ničėvo znat ne choču.

Taręs tai, užtrenkė duris.

- Jis ten su boba, - nusijuokė Lipčius. - Matyti, sukludėm jį svarbiausiu momentu.

Vadinasi, nenumatyta klišitis - likome be žygio vado.

Grįžome pas Lipčį. Pasitarę nusistatėm, kad Variakojio pseudonimas Budrys pasiliks - tebus jis simbolis, o kol kas vadovaus Klimaitis ar X., jei jis tinka. Vėliau, kad teks susidurti su pranciškais, geriausia tuo vardu pavadinti žmogų, kuris atsistos Klaipėdos krašto tarybos priešakyje.

Žygi būtina pradėti neatidėliojant.

Ir tikrai žygis prasidėjo Naujųjų metų išvakarėse. Taip man šiandien atrodo.

[FRAGMENTAI]**[I]**

Pasibaigus universiteto darbui, vieną gražų vakarą atėjo pas mane profesorius Sruoga.

- Kaip manai, ar bus patogų, nepapeiks mane žmonės, jei aš nuvažiuočiau Lenkijon?

- Esi laikomas enfant terrible [nutrūktgalvis, nenuorama-pranc.], ko turi rūpintis, kaip pažūrės į tai tavo vadinamieji "žmonės". Turi noro - važiuok.

- Ne tiek aš, kiek žmona ir duklė. Žmona nori aplankyti gimines, nuo kurių jau tiek metų buvo atskirta, dukteriai gi įdomu naujų kraštų pamatyti.

Sruoga dar svyravo, bet kai sužinojo, kad oficialiai važiuoja Lenkijon mūsų žurnalistai, su Liudu Gira ir F. Kirša prieškalyje, nutarė neatidėlioti ir pasiūlė važiuoti ir man, nes jo automobiliu

galima važiuoti keturiems. Važiuos jis, žmona ir duklė.

Pasikalbėjęs su žmona, sutikau. Labai norėjosi ir jai važiuoti, bet vietos nebuvo automobilių.

Kai nuėjome pasais pasirūpinti, sutikom Girą, kuris [buvo] pasidaręs aršiu lenkų draugu ir vos nesusipešė su Sruoga.

Patariau jam palikti Girą ramybėje, nes tai žmogus, kuris tris kartus į dieną keičia savo pažiūras ir nusistatymą, dažniausiai sulig tuo, kas šiuo momentu jam naudingiau.

Gavome visas. Norėjome važiuoti Vilniun per Širvintus, kur kelias žymiai geresnis, bet lenkų atstovybė nesutiko duoti leidimo, kad keliu važiuotume, o leido tik per Vievi.

Ant demarkacijos linijos (Zawiasy) [Lazdėnai - kaimas ir geležinkelio stotis tarp Vievio ir Lentvario], kurią lenkai laiko siena, mutinėje sėdėjo du valdininkai - vienas senas, kitas jauniklis. Senesnis valdininkas atliko formalumus ir davė leidimą toliau važiuoti, bet kaip tik tuo metu atvykęs jauniklis padarė nuodugnią kratą. Matyti, kad senesnis valdininkas pasijuto nemaloniai dėl tos kratos, jam buvo gėda, kad taip apžiūri daiktus profesorių, lyg jie būtų šmugelninkai, ir net vėliau mūsų atsiprašė.

Sruoga neiškentė ir išsikolijo, vos galėjau jį nuraminti.

Teko toliau važiuoti daugiausia šuntakiais, nes lenkai tiesė kelią į Vievi, platų, gerai asfaltuotą plentą, bet daugelyje vietų juo pravažiuoti dar nebuvo galima.

Važiuodami kalbėjome, kam teks tuo keliu žygiuoti: ar mūsų kareiviams Vilniun, ar lenkams į Kauną, kaip jie tikėjosi. Likimas parodė, kad lenkams neteko juo pasinaudoti.

Sruoga, pervažiavęs demarkacijos liniją, pareiškė, kad Vilniuje jis lenkiškai su nieku nekalbės, nes tai Lietuva ir su juo turi kalbėti lietuviškai.

Savo žodį jis tikrai išlaikė ir lenkiškai prabilo tik pravažiavus Sokółką (už Gardino), kur sutartyje [19]18 [Turima galvoje 1920.VII.12 Lietuvos-Sovietų Sąjungos sutartis] su rusais buvo numatyta Lietuvos siena.

Vilniuje ir krautuvėse, ir restoranuose visur galėjome susikalbėti lietuviškai.

(nukelta į 4 psl.)

■ JAV prezidento Bill Clinton administracija rengiasi energingiems debatams Senate dėl NATO plėtimosi į Rytų Europą, tačiau tikisi, kad pavyks užsitikrinti reikalingus 67 balsus. Tą susitikime su spauda teigė specialusis JAV Valstybės sekretorės Madeleine Albright padėjėjas Jeremy Rosner. Manoma, jog gruodžio mėn. NATO ministrai pasirašys protokolus dėl trijų šalių - Čekijos, Vengrijos ir Lenkijos - priėmimo, o JAV Senatas balsuos dėl plėtimosi sutarčių ratifikavimo 1998 m. kovo mėn. Pagrindinė debatų Kongrese tema - plėtimosi kaina. JAV Gynybos departamento vertinimu, bendra plėtimo kaina - 27-35 mlrd. USD, JAV išleidžiant 2 mlrd. USD, tačiau Kongreso Biudžeto tarnybos tvirtinimu, tai kainuos nuo 61 iki 125 mlrd. USD, o JAV dalis sieks 13 mlrd.

■ Italijos UR ministras Lamberto Dini bendroje spaudos konferencijoje su Vengrijos kolega Laszlo Kovacsu pareiškė, kad pasaulis būtų šokirotas, jei vengrai referendume pasisakytų prieš šalies narystę NATO. Jis sakė, jog negatyvus balsavimas būtų "nesuprantamas", ypač po to, kai Vengrija buvo pirma regiono šalis, sukilusi prieš totalitarizmą. Apklaušę duomenimis, nuo 55 iki 60% Vengrijos piliečių remia šalies narystę NATO, tačiau yra pavojaus, jog nepakankamai vengrų ateis prie balsavimo urnų.

■ Saugumo Taryba vienbalsiai pritarė rezoliucijai, smerkiančiai Iraką už trukdymą JTO ginkluotės inspekcijoms ir reikalaujančiai, kad Bagdadas "nedelsiant" atšauktų savo spalio 29 dienos sprendimą dėl JTO ginklų inspektorių amėrikiečių. Saugumo Taryba pareiškė, kad, "jei bus reikalinga, imtis kitų priemonių", jeigu Irakas nepaklus rezoliucijai.

Lavinimasis - raktas į dvidešimt pirmąjį amžių

(atkelta iš 2 psl.)

plotui. Bandysim pasikviesti dirigentų mūsų orkestrui. Žinoma, neaišku, koks bus universitetas. Akivaizdu, kad Kaunas tampa ir kultūrine, ir ekonomine provincija. Bet tik nuo paties žmogaus priklausos, kiek jis savo viduje jaučiasi esąs provincialas, kiek su tuo susitaiko. Juk mieste gyvena pakankamai išprususi publika, kuri laukia profesionalių atlikėjų, kuriems reikia ir klubinės veiklos, ir gerų knygų - jos perkamos, tai rodo knygynų veikla.

Kai prieš devynerius metus jaunieji VDU politologai atliko apklausą aukštosiose mokyklose, ar Kaunas yra kultūrinė Lietuvos provincija, daugelis jų bendraamžių sakė, kad pasigenda gerų kino filmų, kad nedaug kur turi leisti savo laisvalaikį. Juk ištis net diskotekoms Kaune draudžiama veikti ilgiau nei iki 24 val. Tačiau galbūt ateityje daugiau jaunų, gabių žmonių liks Kaune ir patys ims kurti savo aplinkas.

Vėlgį Laisvės alėjos nepagyvins niekas kitas, jei iniciatyvos nerodys kad ir joje išsikūrusi kavinė, parduotuvių savininkai. Sakykim, "Astra" be jokių "vaju" pasiekė, kad čia visada gausu kauniečių ir miestiečių. Maestro R. Grabštas be jokių didelių raginimų pats ėmėsi iniciatyvos - ir džiazas rado vietą Laisvės alėjoje. O parduotuvių savininkai, užuot dejavę dėl pirkėjų stokos, paigintų darbo laiką, kad ir po darbo ar šeštadienį žmonėms patogiau būtų apsipirkti, o ne šiaip sau pažiopsoti į vitrinas.

- Kaip atsitiko, kad departamento direktorė nuo šio rudens tapo dar ir "studentė"?

- Galbūt dėl to, kad pajutau, jog kartais paprasčiausiai stinga žinių. Dabar pagal Kauno apskrities ir KTU trejų metų sutartį triskart per savaitę vakarais ir šeštadienį kartu su kitais Kauno apskrities valdininkais pradėsiu studijuoti Visuomenės administravimo ir teisės pagrindų magistrantūroje. Taip pat susidarysime galimybes apskrities mokyklų vadovams studijuoti edukologijos magistrantūroje. Tai dar nereiškia, kad apskrityje trūksta profesionalų, tačiau lavintis ir papildyti žinias yra būtina. Todėl ir su VDU pasirašyta sutartis dėl galimybės perkvalifikuoti 25-30 fizikos mokytojų, pagilinti žinias -

ypač informatikos.

- Užsiminėte apie visuomenės administravimą. Šis žodžių derinys lyg ir primena, kad vis dėlto mūsų visuomenė, dar toli gražu ne pilietinė, labiau linkusi būti administruojama?

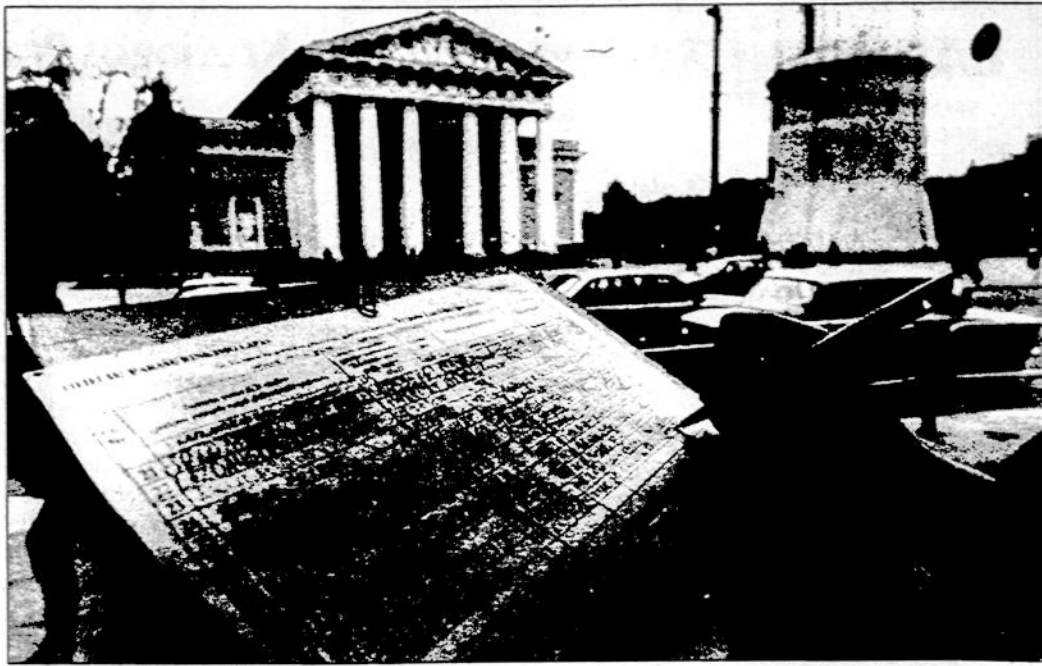
- Galbūt. Todėl keisti visuomenę reikia pradėti nuo pačių mažiausių, juos auginti valstybės piliečiais, kad jie nebūtų tik gyvenimo stebėtojai. Šia prasme, manau, stengsimės skatinti pilietiškumo programas mokyklose. Tačiau naivu būtų tikėtis greito visuomenės keitimosi. Beje, visai neseniai gerokai nuliūdino kai kurie VDU studentai per mokslo metų atidarymo iškilmes deklaravę: "mes esame jėga" ir čia pat demonstratyviai ignoravę savo kolegų pasirodymą scenoje. Jėga vis dėlto turėtų būti ne deklaracijoje, o elgesyje, mokėjime veikti, jausmi atsakomybę.

- Jums, regis, netrūksta optimizmo ir energijos, ar neslegia nusivylimai, nebaigti darbai?

- Kartais nusivylimai jaučiu, kai suprantu negalinti nieko pakeisti, ypač, kai kreipdamasi į žmogų ar kokią nors instituciją, pajunti abejingumą, naudos vaikymąsi: "kas man iš to", "kiek sumokės" ir pan. Kodėl taip retai klausiami, ką aš pats galiu padaryti savo miestui, savo aplinkai... Kodėl vis kalbam, kad kažkur, Vakaruose, yra kitaip, geriau. O ką patys padarome, kad būtų geriau.

Neramu, kad liko nebaigtų darbų - ir su studentų organizacijom, ir neįsteigėm planuoto jaunimo centro. Norėtusi, kad plėstųsi Moksleivių kūrybos namuose veikiančio "Babilono" klubo veikla, nes tai irgi pilietiškumo mokykla. Bet vis dėlto mano darbe yra ir labai daug šviesių akimirkų. Per pastaruosius metus sutikau tiek daug įdomių žmonių, kurie mano gyvenimui suteikė įvairius spalvų. Netgi savotišką donkichotų, be kurių ištis būtų pilkiau. Dabar jaučiuosi esanti dvasiškai turtingesnė.

O galimybių baigti nebaigtus sumanymus, manau, bus pakankamai dirbant apskrityje. Juolab kad tebesu miesto Tarybos narė. Nors mūsų politinių kalinių ir tremtinių frakcijoje tėra trys žmonės, tačiau turim savo programą ir ketinam ją įgyvendinti. O jos

Lietuvos prezidento rinkimams neabejingi dauguma Lietuvos gyventojų. Gatvėse renkami parašai remiamam kandidatui palaikyti.

R. Šuikos nuotr.

ES užsienio reikalų ministrų susitikimas

Europos Sąjungos šalių užsienio reikalų ministrų susitikime atsirado daugiau galimybių, kad Turkija bus įtraukta į planuojamą Europos konferenciją, į kurią, siekiant išvengti naujų padalinimo linijų Europoje atsiradimo, ketinama pakviesti narystės ES siekiančias šalis, negavusias teigiamos Europos Komisijos (ES) rekomendacijos.

Vokietijos užsienio reikalų ministras Klaus Kinkel pareiškė, kad jei kitos šalys sutiks pakviesti Turkiją, Vokietija tam neprieštaras. Kinkel taip pat sakė, kad Europos konferencija neturėtų būti laikoma derybų dėl priėmimo į ES dalimi.

Tuo tarpu Graikijos užsienio reikalų ministras Theodoros Pangalos sakė, jog jo šalis nepritar tam, kad Ankara būtų

įtraukta į Europos konferencijos projektą. Graikijos atstovai teigia, jog kadangi visos Rytų Europos šalys, siekiančios narystės ES, turėtų pradėti derybas vienu metu, ir kadangi Turkijos narystės ES klausimas atmetas dėl žmogaus teisių pažeidimų šioje šalyje, nėra reikalo iš viso steigti Europos konferenciją.

Europos Komisija (EK) liepos mėn. rekomendavo pradėti derybas dėl narystės ES su penkiomis Rytų Europos šalimis - Lenkija, Čekija, Vengrija, Slovėnija, Estija - bei Kipru. Tokios ES šalys, kaip Danija ir Švedija, o taip pat Graikija, Ispanija ir Italija spaudžia, kad derybos prasidėtų ir su kitomis penkiomis Rytų Europos šalimis - Slovakija, Lietuva, Latvija, Bulgarija bei Rumunija. Diplomatai teigimu, po ES mi-

centre - žmogus: ir mažas, ir subrendęs, ir senas - tiesiog valstybės pilietis. Ketinam nenuleisti rankų šią kadenciją ir ruošti kitiems savivaldybės rinkimams.

- Ko gero, nesuklysiu teigdamas, kad būdama miesto vicemere tapote viena populiariausių ir miestiečių gerai pažįstamų moterų. Ką, galvodama apie ateitį, linktumėte savo miesto žmonėms?

- Manau, kad vis dėlto raktas

nistrų susitikimo pirmos ES plėtros bangos šalių sąrašas nepakito.

ES šalių užsienio reikalų ministrų susitikime priimtas pareiškimas, kuriame Irakas raginamas laikytis Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijų ir reikiamas susirūpinimas, kad Bagdadas atsisako išleisti JT inspektorių į savo karinius objektus. Pasak pareiškimo, ES remia JT pastangas išspręsti krizę.

Reuter, DPA

Daewoo ir Hyundai - Lenkijoje

Dvi Pietų Korėjos automobilių kompanijos - Daewoo ir Hyundai įsivėlė į aštrią konkurencinę kovą dėl Lenkijos rinkos. Daewoo dar 1996 m. kovo mėn. įsigijo Lenkijos automobilių gamyklą FSO ir jau investavo 357 mln. USD į naują kompaniją Daewoo-FSO Motor Corp. Ketinama investuoti dar 930 mln. Per 18 mėn. Korėjos kompanija tapo 4-uju pagal apimtį užsienio investuotoju Lenkijoje.

Tačiau Daewoo skundžiasi tuo, kad Lenkijos vyriausybė išleido į šalį jos varžovę Hyundai, užsiimančią nesąžininga konkurencija. Hyundai išardo automobilius į keletą šalių, be muitų įvežą juos į Lenkiją ir čia pigiai surenka, tuo būdu bedidelių investicijų sukeldama didelę konkurenciją Daewoo kompanijai. Nors Lenkijos vyriausybė pėnai ir sustabdė leidimų verstis tik surinkimu išdavimą, tačiau Hyundai apėjo draudimą, sudariusi sutartį su Lenkijos firma Zasada Centrum SA, kuri leidimą jau seniai turėjo.

Bolševikų invazija ir liaudies vyriausybė

(atkelta iš 3 psl.)

Idomus buvo apsiireiškimas Šv. Jurgio viešbučio restorane. Sėdėjome ir kalbėjome lietuviškai. Patarnautojas, kuris mums tiekė valgius, irgi prabilo lietuviškai ir mus ir ėmė domėtis, kaip ten gyvena Lietuvoje, kokie ten uždariai. Juk čia kalba žmonės, kad ten, Kauno Lietuvoje, tikra Amerika.

Ėmėm jam pasakoti, savaime suprantama, atvaizduodami gyvenimą Lietuvoje geriausiomis spalvomis. Aplink mus tuojau susirinko visi restorano kelneriai, taip kad kiti svečiai liko neaptarnaujami. Visi kelneriai gražiausiai kalbėjo lietuviškai ir rodė didžiausią susidomėjimą mūsų pasakojimais. Kiekvienas jų norėjo sužinoti, kas jam idomu.

- Kaip matau, visi kalbate lietuviškai, - pasiteiravo Sruoga. - Ar tik ne iš anos pusės demarkacijos linijos esate?

Tik vienas, pasirodė, esąs iš Kauno Lietuvos, kaip čia sako. Visi kiti buvo vietiniai.

- Mes, vietiniai, visi lietuviškai mokame. Tik iš Lenkijos ar Galicijos atvykę nemoka lietuviškai kalbėti, bet tai vien tik valdininkai, - paaiškino mums vienas.

Kitas panašus atsitikimas su manim įvyko tą patį vakarą. Vakarieniavome drauge su keliais Vilniaus gyventojais, lietuviams ir lietuviškaitėmis. Kai išėjome iš restorano "Pod buketem", lijo, ir aš su vežiku nuvežiau vieną panelę namo, kuri gyveno Užupyje. Važiuodami kalbėjome lietuviškai. Staiga atsigręžia vežikas ir pradeda mums kalbėti.

- Štai vieni antrus suprantame, tos pačios katalikų tikybos esame, toje pačioje žemėje gyvename, - ir ko mes riejamės, kodėl neapkenčiame vieni antrų? Aš visai nesuprantu. Susitaikytume ir gyvenime drauge, kaip senovėje.

- Ne mes gi kalti, jei lenkai užgrobė Vilnių ir laiko jį savo miestu. - Ką lenkai? Miestas nei jūsų, nei lenkų, bet mūsų, kurie čia gimėm ir augom. Susitaikytume su mumis, ir mes patys nusikratytum lenkų. Dėl jų čia žmogus jokios vietelės gauti negali, jokio uždario nėra...

Kalba nukrypo greitai į ekonominius gyvenimo klausimus. Paty-

riau, kad lenkų valdymu nėra liaudis patenkinta, ypač dėl didelio apkrovimo mokesčiais.

- Kokis čia gyvenimas, - skundėsi vežikas. - Kur žmogus pasisuksi, ten mokėk. Už linges mokėk, už ratus mokėk, už vežimą mokėk. Lupa, ir lupa kiekvienam žingsny, ir dar tokie nemandagūs valdininkai, ypač galilejušai (taip čia vadina iš Galicijos kilusius lenkus). Kai koki velniai, o ne žmonės. Tu su juo ir nesusikalbėsi, nors abu lenkiškai kalbame. Tik koliotis tai moka nežmoniškai. O išdidūs, o nemandagūs. Rusų valdininkai tokie nebuvo. Sunku pas mus; o Kauno Lietuvoje, kalba žmonės, tikra Amerika.

- Tai važiuok Lietuvon, ko sėdi, jei čia negera.

- Kaip važiuosi, kad čia gimiai ir augai, čia namuką turiu, čia tėvai palaidoti. Vėlgį šeima... Kas mane leis Kauno Lietuvon?..

■

"Smetona nekvailas žmogus, bet samanomis apžėlęs", - išsireiškė apie jį Molotovas.

Tuose žodžiuose daug yra savotiškos tiesos. Niekas negali primesti Smetonai nepatriotškumo, stokos Lietuvai meilės. Be abejo, buvo didelis patriotas ir padorus žmogus.

Ir samprotavimai jo buvo tikslūs, kol nebuvo valdžioje ir stebėjo gyvenimą nuošaliai stovėdamas.

Bet su juo atsitiko, kas dažnai atsitinka su kitais: rodos, pastabus žmogus, protingas ir blaiviai galvoja, bet kai tik patenka į valdžią, lyg jam avinas ausį užmina! Užmiršta visa tai, ką buvo kalbėjęs, ką buvo pastebėjęs, ir ne tik nesistengia pašalinti iš valstybinio gyvenimo trūkumų, tik juos dar gilina.

Ir Smetona, tapęs Prezidentu, ne tik nešalino visų tų tautos ir valstybės gyvenime trūkumų, kuriuos peikė, būdamas opozicijoje, bet tuos trūkumus dar didino ir gilino.

Todėl atėjo į valdžią su dideliu autoritetu. Perversmas nesukėlė niekur protesto, bet vien tik pritarimą, o baigėsi tuo, kad teko "šaudyti" buvusius savo šalininkus.

Antras didelis minusas - tai gyvenimo nesupratimas. Smetona priklausė tai kovotojų kartai, kuriai teko grumtis su caro valdžia dėl pagrindinių, bet ir paprasčiausių tautos gyvenimo dėsnių: teko kovoti už teisę turėti savo spaudą, teisę mokytis tikybos gimtąja kalba ir pan. Toje kovoje visi ėjo iš vieno: ir socialistas, ir tautininkas, ir katalikas. Pačioje Lietuvoje visa inteligentija čia buvo vie-

ninga.

Net vieningi visi buvo, kai teko kovoti su ginklų rankoje dėl Lietuvos nepriklausomybės, dėl savistovumo ir laisvės.

Vieningi buvo visi organizavimo valstybinio ir visuomeninio aparato metu.

Bet kai visas susinormavo ir Lietuvos politinis ir socialinis gyvenimas ėjo į savo normalias vėžes, kiekviena grupė panorė Lietuvos tokios gyvenimo santvarkos, kurioje kaip tik labiausiai įsikūnytų tos grupės idealai.

Daugeliu atvejų tarp grupių pasireiškė ne tik skirtumai, bet prasidėjo kova.

To Smetona nesuprato ir suprasti nemokėjo. Tų grupių kovą už įgyvendinimą savo politinių idealų jis palaikė paprastomis rietėmis "už valstybinį lovį", anot jo išsireiškimo.

Jis manė, kad politinės partijos kovoja vien todėl, kad kiekvienas tų grupių veikėjų nori greičiau atsistėti į pelningą kėdę, kad galėtų greičiau pralobti, nes visi jie netiki, kad Lietuva išliks amžiams nepriklausoma, nori patys tapti nepriklausomais, prisigrėbė iš "valstybinio lovio" kiek gali daugiau.

Ir tuo atveju jis buvo tipingas lietuvis, nieku nepasitikįs ir mėgstąs įtarti visus, ką įtarti galima. Juk Lietuvoje nebuvo nė vieno atsakingą vietą užimančio asmens, kuris nebūtų išėjęs apspjaužytas kaip gobšus kyšininkas, nebūtų pasmerktas kaip savanaudėlis.

Tokis pats likimas ištiko ir patį Smetoną, kai jam teko atsistėti į Prezidento kėdę.

Ne tik jis buvo šmeižiamas, bet ir jo artimieji žmonės, bendradarbiai, giminės.

Tapęs Prezidentu, Smetona stato sau uždavinį - suvienyti visą tautą, padaryti ją vieningą, kaip kad buvo tuomet, kada reikėjo kovoti su caro valdžia. Toji vienybė tuo labiau, jo manymu, reikalinga, kad už Lietuvos savistovumą kova dar nepasisbaigtų: lengviau yra juk iškovoti nepriklausomybę, negu ją išlaikyti.

Tuo atveju jis gal ir neklydo.

Prasidėjo savotiškas tautos suvienijimas. Buvo įsteigta tautininkų partija su vieninteliu programos punktu - tikėti, kad viskas gera, ką nauja vyriausybė daro ir darys ateityje (buvusi anksčiau tautininkų demokratine partija buvo likviduota).

Pirmiausia pradėta buvo valdyti valstybinis aparatas - šalinti tuos valdininkus, kurie naujai vyriausybei atrodė neįtikimi.

(Bus daugiau)

Kretingos Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnyba

(atkelta iš 3 psl.)

tojam, laikiname būste jau trečietai gyvena 5-7 žmonių bendruomenė, kuri viską saugo ir prižiūri. Į Pakutuvėnus gali užsukti kiekvienas, kam kažką skauda, kas nebemato vilties ir prasmės, kas nori nusimesti nuodėmės našta, susitaikyti su saviimi, su Dievu. Galimybės priimti ieškančius pagalbos dar labai mažos, nes dėl lėšų trūkumo dar nepastatytas namas, kuriame būtų galima priimti žmones, bet vasarą, kai nėra reikalingos ypatingos sąlygos, viskas paprasčiau. Jau vien šeimų stovykloje šią vasarą dalyvavo apie 300 žmonių, aplinkiniuose miškuose stovyklauja skautai, vyksta įvairios stovyklos.

Vasarą Tarnybos žmonės darbuojasi Pakutuvėnuose ir šalia jų - gretimuose kaimuose jau antri metai vyksta stovykla Kaliningrado srities lietuvių vaikams. Žiemą daugiau darbo pačioje Kretingoje - daromos evangelizacijos, organizuojami krikščioniškos muzikos renginiai, religinės šventės - Šv. Pranciškus, Kristus Karalius, Šv. Cecilija, Sekminės Vilniuje Bernardinų bažnyčioje, atgailos žygiai kiekvienais metais vis iš kitos Žemaitijos vietos, lankant miestelius ir kaimus, vaikų chorų šventės. Tarnybos globoje yra ir krikščioniškos muzikos grupių muzikinė studija, organizuoja-

mi koncertai, kultūriniai vakarai.

Žodžiu, Tarnyba stengiasi būti visur, kur reikalinga pagalba. Organizacija glaudžiai bendradarbiauja su Kretingos Europos skautų Šv. Teresės Avilietės draugove - teikia jai patalpas, padeda organizuoti stovyklas. Taip pat stengiamasi bendradarbiauti ir su miesto savivaldybe, bei Lietuvos Respublikos valdžia. Būdamas labdaringa, ne pelno siekianti organizacija, Tarnyba savų lėšų neturi, todėl stovyklas, įvairius projektus ir veiklą finansuoja pranciškonų vienuolynas, Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijos, Atviros Lietuvos Fondas, Religinė Šalpa ir kt.

Tarnybos būstinė įsikūrusi Šv. Antano Institute. Šių metų spalio 4 d. po Šv. Pranciškaus dienos skirtos konferencijos įvyko jau trečiąsios Tarnybos rinkimai. Senoji tarnyba apžvelgė nuveiktus darbus, pasidalino džiaugsmiais ir rūpesčiais, vyko naujų narių priėmimas. Tarnybos prezidentė vėl buvo išrinkta Rūta Domarkaitė, šiemet baigusi Institutą, perrinkti tarėjai. Dvasios tėvu paskirtas T. Gediminas Numgaudis, OFM. Šalia Tarnybos įsikūrė atskira evangelizacinė grupė, sudaryta iš žmonių, pasižventusių metus laiko dirbti evangelizacinę darbą. Apie naujos Tarnybos užmojus ir veiklą papasakosime kiek vėliau.

Redakcijos pastaba. Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnybos atstovai: Tėv. Gediminas Numgaudis, OFM, Rūta Domarkaitė, Angelė Juknytė ir Andrius Mizgiris atvyko į Ameriką spalio 22 d. Jau aplankė Rytų pakraštį lietuvių parapijas Bostone, Norwoode, Brocktone, Philadelphijoje ir Putnamo seselių sodybą. Dabar dar lanko Dainavą, Detroito ir Lemonto lietuvių. Visose vietovėse žodžiu, giesmėmis ir malda pristato temą: "Jėzus Kristus mano ir šiandieniniame gyvenime". Daugiau informaciją apie šią grupę galite gauti skambindami seselei Ignei, tel. (905) 897-5604.

KRINTA BUTŲ KAINOS

(atkelta iš 1 psl.)

reikės mokėti 3.65 lito. Tokiu būdu 100 kv. m buto apšildymas per mėnesį kainuos 365 litus. Kambariuose bus 15-17 laipsnių šilumos. Statistikos žiniomis, vidutinis atlyginimas Lietuvoje šiuo metu yra apie 800 litų. Nekilnojamojo turto prekyautojų nuomone, smarkiausiai kainos gali krenti sausio mėnesį. Tada

jie mano, kad vieno kambario butai brangs. Šiuo metu brangiausi butai yra Vilniuje. Naujuose gyvenamuosiuose rajonuose 3 kambarių butas lapkričio mėnesį kainavo nuo 60 iki 120 tūkst. litų. Klaipėdoje panašių butų kainos buvo 20-30 tūkst., Kaune - 40-70 tūkst., Kėdainiuose 4 kambarių butą galima įsigyti už 16-40 tūkst. litų. Brangūs butai yra Palangoje. Čia 2 kambarių butas kainuoja 100-120 tūkst. litų, 3-4 kambarių butas - 72-100 tūkst. litų. **BNS - LA**

Objektyvumas yra pirmoji dorybė: vykstančių užsienio lietuvių lankyti Lietuvą dėmesiai

Vytautas Šeštokas

Skaitydami išeivijos lietuvių spaudą, o kiti ir Lietuvos laikraščius, daugelis iš mūsų norime susidaryti aiškia nuomonę apie gyvenimą Lietuvoje, o eventuali apie grįžimą į tėvynę, kur galėtume praleisti savo saulėlydžio dienas, o atejus laikui ir pasilaidoti.

Dauguma išeivijos lietuvių, gyvendami ilgus metus šiame krašte, ar nuvažiavę trumpam laikui į Lietuvą, negali susidaryti tikros nuomonės apie esamą padėtį Lietuvoje. Vieni giria, kiti peikia. Vienas tautietis nuvažiavo aplankyti Lietuvą. Pabuvojęs ten porą savaičių ir grįžęs atgal į Ameriką, visą esamą padėtį Lietuvoje tik peikia. Tas parodo, kad mes neturime tikro objektyvumo. Pagirkime tai, kas yra gerai. Peikime, kas yra blogai.

Kitas tautietis, grįžęs iš Lietuvos, viską ten matyta ir patirta giria "susiriesdamas".

Kam nori įtikti šis tautietis, kuris neatskiria gerų dalykų nuo blogų.

Eiliniam lietuviui nuolatos negyvenant tėvynėje, kartais ir nėra progos patirti tikrą teisybę. Geriausia proga yra nuvažiuoti į Lietuvą, ten pabuvoti ilgesnį laiką ir pačiam įsitikinti. Pasikalbėti su giminėmis ar artimais pažįstamais, kurie geriau nušviečia tikrą padėtį, negu kai kurie laikraščiai.

Šia proga noriu pasisakyti apie Amerikoje gyvenančių tautiečių ekonominę padėtį. Kiekvienas iš mūsų dirbo sunkius ar lengvesnius darbus. Vieni uždirbo daugiau, kiti mažiau. Ypatingu turtu nesukrovė.

Kiekvienas išsitaravo iš darboviečių pensijas - socialinę, kurios irgi buvo didesnės ar mažesnės. Nemažai tautiečių gauna dvigubas pensijas, vienas iš darboviečių, kitas iš socialinio draudimo. O tos pensijos nėra jau taip blogos, palyginus su Lietuvoje gaunamomis pensijomis.

Sakysime, vidutiniškai jūs gaunate pensijos per mėnesį 600 dolerių ar daugiau. Pavertus į litus, tai būtų 2400 litų.

O kas Lietuvoje gauna pensi-

Artimo meilės dovana

Aurelija M. Balašaitienė

Š. m. spalio 14 dieną iš Klaipėdos į Clevelandą atvyko septyniolikametis Tomas Auryla su savo motina Janina, lydimi chirurgo dr. Vyto Grikšo. Paskutiniaisiais metais kelionės tarp Lietuvos ir JAV nėra jokios senasacinga naujiena, tačiau to jaunuolio gyvenimo tragedija jo atvykimą daro ypatingą, nes jį sužadina artimo meilės jausmus abipus Atlanto. Tomas gimė 1980 m. gegužės 10 dieną su skausminga ir žiauria negalia, medicinos apibūdinama kaip hemicranio-microsomia. Jis gimė be smakro, jo burna apsimynėjusi apie viršutinę lūpą, jam sunku kalbėti, jis negali šypsotis, nes labai skauda, o valgo tik skystą maistą gulėdamas. Jam gimus, šeimos nariai reikalavo, kad jis būtų patalpintas prieglaudoje, bet motinai griežtai pasipriešinus, jis augo namuose, savo motinos meilės pavėsyje, taip pat bendravo su savo jaunesne sesute Virginija. Jo motinos pastangos sutaisyti sūnelio veidą Lietuvoje liko be pasekmių, tačiau, maloningos Apvaizdos dėka, jo problema susidomėjo Gražinos Kudukienės įsteigtos Klaipėdos-Clevelando "seserystės" programos "Vilties partnerystė", medicinos paslaugų komitetas, kurio veiklą koordinuoja clevelandietis dr. Gintas Sabataitis. Komitetą sudaro Amerikos ir Lietuvos gy-

dytojai, savo paslaugas teikdami be atlyginimo, o būtinuos išlaidos padengiamos iš aukų.

Spalio 16 dienos rytą Clevelando Universiteto Dantų Klinikoje jam buvo padaryta aštu-

Tomas Auryla klinikoje prieš operaciją. Šalia jo motina Janina Aurylienė.

niais valandas užtrukusi operacija. Panaudojus jo klubo kaulą, buvo suformuotas jo smakras, sutaisyti dantys, burnos vidus ir liežuvis. Jį operavo iškilūs specialistai: dekanas, prof. dr. Jerold Goldberg, asistuojamas veido chirurgijos specialisto dr. Paul Bertin ir klaipėdiečio chirurgo dr. Vyto Grikšo. Vietinės spaudos straipsnyje rašoma, kad toji procedūra normaliai turėtų kaili lemti virš šimto tūkstančių dolerių, tačiau tiek pat operacijai, tiek ligoninės paslaugos buvo suteiktos veltų.

Po operacijos ir ligoninės, Tomas ir jo mama buvo Danos Čipkienės globoje, išsėjosi jos Lietuvių Sodybos pastogėje.

Jiedu į namus grįžo spalio 24 dieną, o birželio mėnesį į Klaipėdą atvyks jį operavę chirurgai. Iki to laiko reikės padėti daug pastangų ir daryti daug mankštos, kol Tomo veidas su-normalės, nors jis nebus visai tobulas, tik turės gerą išvaizdą. Tomo tėvas yra žvejas-jūreivis,

o motina dirba maisto produktų pardavėju. Vienierius metus Tomas lankė Klaipėdoje pradžios mokyklą, bet dėl savo negalios joje negalėjo mokslo tęsti, tai po ilgo ieškojimo jis buvo įrašytas į Šiauliuose esančią logopedinę mokyklą-internatą, kurioje dirba vaikų kalbos negalios specialistai. Motinos meilės įkvėpta, Janina Aurylienė nepasidavė ir nenu-simė, o jos pastangas apvainikavo krikščioniškos artimo meilės puoselėtojai abipus Atlanto. Ji yra giliai dėkinga visiems, prie to projekto prisidėjusiems, būtent "Vilties partnerystės" vadovams ir nariams, ir trykštę trykštą džiaugsmu, matydama savo sūnų su smakru ir lūpomis.

Sančių bažnytelėje Kaune, į kurią dainininkė užėdavo susikaupę prieš svarbų pasirodymą. Po to visi pasuko Petrašiūnų link. Matėme dainininkės dukrą Giedrę Zauniūtę iš New Jersey valstijos, anūką Dovą iš Kalifornijos, buv. teatro darbuotoją Korsaką, ne sykį grimavusį dainininkę, ope-ros veteranę R. Tamulevičiūtę, dainininką A. Šleinių, Kauno miesto valdžios atstovus, iš Amerikos atvykusią dr. Nijolę Bražėnaitę ir kt. Visi gražiais žodžiais prisiminė velionę. Smuikininkas V. Dvaranauskas pagrojo Bacho-Gounod "Ave Maria" ir Kačanausko "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka", skambėjo kanklių muzika.

Visiems giedant "Angelas Dievo" ir "Marija, Marija" urna su palaikais leidžiama į duobę, užkasama, apdedama gėlėmis, vainikais. Pastatomas tautinio stiliaus kryžius su atitinkamu įrašu. Vieta parinkta simboliška, greta Antaninos Dambrauskaitės, su kuria Vincė Jonuškaitė teko daug kartų dainuoti ope-rose.

Vincės Jonuškaitės-Zaunienės-Leskaitienės paskutinis noras būti palaidota Lietuvoje ir jos mylimam mieste Kaune tapo įvykdytas.

Tikėkimės, kad ir kiti mūsų menininkai anksčiau ar vėliau taip pat ras kelią į tėvynę Lietuvą.

Viktoras Gulmanas

Mūsų žymieji grįžta tėvynėn

Kasmet į Lietuvą sugrįžta vis daugiau tautiečių amžinojo poilsio vietai. Greta aukšto rango karininkų, ypač Petrašiūnų panteone, savo vietą susiranda ir buvę Lietuvos menininkai: aktorius Stasys Pilka, dainininkės Antanina Dambrauskaitė, Vincė Jonuškaitė ir kt.

Neseniai buvo perlaidotas buvęs Lietuvos krašto apsaugos ministras, o vėliau ir Lietuvos atstovas Pietų Amerikai gen. ltn. Teodoras Daukantas, istoriko ir rašytojo Simono Daukanto giminaitis. Jis palaidotas naujose Karmėlavos kapinėse greta žmonos. Buvo baigęs Jūrų akademiją Petrapilyje sidabro medaliu dar caro laikais, o dabar iš Klaipėdos atvykęs mūsų karo jūreivių būrys su kontr. admiralu R. Bartuška atidavė pagarbą veteranui kariui.

Mūsų garsioji dainininkė Vincė Jonuškaitė, nepamainomoji Car-

men, pagerbta kaip ir pridėra didelei menininkei. Iš JAV atgabenta urna su pelenais buvo pašarvota Kauno muzikinio teatro

Vincė Jonuškaitė

salėje, to teatro, kur praėjo solistės kūrybingiausi metai.

Garbės sargyboje stovėję veteranai teatralai, jaunoji Kauno aktorė karta. Šlambėjo kanklių muzika, kurią velionė mėgo. Kadangi daug dabartinių kauniečių gyvos dainininkės neprisimena, teatras gerai padarė, gavęs Jonuškaitės balso kokybišką įrašą. Jame buvo ir Aleksandro Kačanausko harmonizuota dūkų liaudies daina "Kad aš našlaitė".

Gedulingos pamaldos įvyko

Investicijos

Kauno "Drobė" yra viena didžiausių australiškos vilnos pirkejų Rytų Europoje. Dėl to Australijos vilnos organizacijos, jų draudimo kompanijos susirūpinusios stebi tolesnį bendrovės privatizavimą ir nori, kad Australija taptų viena iš "Drobės" investuotojų. Apie tai vilnos ak-

DARBININKAS -

savaitraštis
lietuviams
Amerikoje
ir svetur

TEL. 718 827-1351

cinėje bendrovėje "Drobė" kalbėjo Australijos ambasadorė Lietuvai Judita Pyd.

- Pirmosios lietuviškos knygos - Martyno Mažvydo katekizmo - 450 metų sukakties šventę surengta lapkričio 29 ir 30 dienomis Toronte, Kanadoje. Šeštadienio vakarą Prisikėlimo parapijos bažnyčioje vyko ekumeninės pamaldos, sekmdienį Lietuvių Namų III aukšte parodos: Mažvydiana, knyženkliai; 3 val. popiet Lietuvių Namų didžiojoje salėje įvyko minėjimas su menine programa. Paskaitininkai: prof. Domas Kauras ir Silvija Kalpokaitė-Velavičienė.

- Kanados Lietuvių Bendruomenės XVI-osios krašto tarybos trečiosios sesijos suvažiavimas įvyko lapkričio 29 d. Anapilio (netoli Toronto) sodybos parodų salėje. Šalia organizacinių reikalų svarstymų vyko simpoziumas: "Ką man reiškia būti Kanados lietuviu?"

- "Volunge", Toronto lietuvių choras, rengia kalėdinio pasirodymo ir muzikos koncertą, pavadintą "Prašvito mums linksma diena". Jis įvyks gruodžio 7 d. Prisikėlimo parapijos salėje.

- Andrius Žlabys, šiaurės Amerikoje garsėjantis jaunas pianistas, Curtis muzikos instituto Philadelphijoje stipendininkas, lapkričio 8 d. koncertavo Toronte, Prisikėlimo parapijos salėje.

- Stasio Prapako paruoštos knygos pavidalo kalendorius jau 24 metai leidžia Toronto Prisikėlimo lietuvių parapijos ekonominė sekcija. Neseniai išleistas 176 psl. toks kalendorius 1998 metams: "Lithuanian Calendar".

- Kun. Gediminas Numgaudis, OFM, ir trys jauni apaštaliniai tarnybai pašventę jaunuoliai: Angelė Juknytė, Andrius Mizgiris ir Rūta Domarkaitė, atvykę iš Lietuvos, nuo spalio pabaigos keliauja nuo Bostono iki Chicagos po lietuvių parapijas, rengdami susitikimus religinėmis temomis. Juos pakvietė 2000 metų krikščionybės jubiliejaus komitetas.

- "Aukuras", Hamiltono lietuvių dramos teatras, nuo rugpjūčio 11 d. iki rugsėjo 10 d. gastroliavo Lietuvoje. Juos globojo Šiaulių dramos teatras. Svečiai su spektakliais aplankė Panevėžį, Palangą, Klaipėdą, Alytų, Marijampolę, Telšius, Tauragę, Rokiškį, Biržus ir Šiaulius.

- "Mūsų Lietuva", šiuo metu vienintelis Brazilijos lietuvių laikraštis, redaguojamas saleziečio kunigo Petro Rukšio, spalio 12 d. minėjo veiklos 50 metų sukaktį.

- Kanados Lietuvių Katalikų Kunigų Vienybės suvažiavimas įvyko spalio 29 d. Anapilio (netoli Toronto) lietuvių parapijos patalpose. Po seselės Ignės Marijošienės paskaitos apie pasirošimą 2000 metų krikščionybės sukakties minėjimui Lietuvoje ir išeivijoje, išklausa valdybos narių veiklos pranešimai, svarstyti ateities planai. Naujos valdybos pirmininkas bus prel. J. Staškus, išdinininkas - kun. A. Simanavičius, OFM, sekretorius - kun. E. Putrimas.

- Chicagos Jaunimo Centro 40 metų gyvavimo sukakties ir veiklos parodos atidarymas įvyks gruodžio 5 d. Chicagos Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje.

Padovanokite regėjimą giminėms Lietuvoje

Jau ketverius metus Lietuvoje, Vilniuje veikia Baltijos - Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika. Jos pagrindinis tikslas yra teikti šiuolaikinę medicinos pagalbą. Rugsėjo mėnesį šia linkme žengtas dar vienas svarbus žingsnis, vystant akių ligų diagnostiką ir gydymą. Atidarytas akių ligų kabinetas, aprūpintas įrangą fakoemulsifikacijos metodu operuoti kataraktas. Yra specialus Ni-YAG lazeris uždaro kampos glaukomai ir antrinei kataraktai gydyti.

Ši programa prasidėjo prieš metus, kai vienas iš Baltijos - Amerikos klinikos steigėjų, K. Leavitt ir jo kolegos, kurie visi kartu kūrė ne pelno organizaciją - medicinos kliniką, sudomino savo idėjomis Bostono akių chirurgą, pasaulyje pripažintą kataraktos chirurgijos pionierių prof. Robert Kellan. Dr. Kellan savo reputacijos dėka sugebėjo įkalbėti CHIRON VISION, plačiai žinomą akių chirurgijos technologijos srityje kompaniją, investuoti į dviejų Lietuvos oftalmologų stažuotę mokantis pačių naujausių akių operacijų metodų ir įrengti Vilniuje akių kabinetą, aprūpintą moderniausia įranga. Pilnai įrengtame R. Kellan vardo akių centre š. m. rugsėjo mėn. pradžioje buvo priimti ir gydyti pirmieji pacientai.

Fakoemulsifikacinis kataraktų chirurginis gydymas ir lazerinis antrinių kataraktų gydymas yra šiuo metu pripažintos ir JAV plačiausiai taikomos procedūros.

Tai gražins Jums regėjimą!

BALTIJOS IR AMERIKOS TERAPIJOS IR CHIRURGIJOS KLINIKA

Ši klinika veikia Vilniuje, esanti dešimt kilometrų nuo miesto centro. Specializacija:

Kataraktos operacijos:
- ultragarsu sukuriamas ultragarsinis kataraktas - greitai reabilitacija

Visas oftalmologinis ištyrimas.
Akinių ir kontaktinių lęšių pakeičimas

Pirmą kartą Vilniuje atidaryta Akinių ir kontaktinių lęšių pakeičimo klinika. Adresas: Vilnius, A. Mickevičiaus g. 12-20. Tel. (8-22) 74 20 20, 76 79 42.

Tačiau jos vis dar yra retos Rytų Europoje. Iki dabar Lietuvoje tokia akių chirurgija ir gydymas lazeriu buvo praktiškai neįmanomi. Fakoemulsifikatoriumi operuojant kataraktą daromas nedidelis pjūvis ragenoje. Jo siūti nereikia ir todėl mažesnis pavojus, kad rageną iškryps, atsirastų astigmatizmas. Pacientai po operacijos neturi gulėti ligoninėje ir gali tą pačią dieną jau vykti į namus. Greičiau atsistato regėjimas. Mažesnis infekcijos pavojus. Tuo tarpu, operuojant senuoju būdu, ragenoje daromas didelis pjūvis, dėl ko ligonis turi kelti dieną praleisti ligoninėje. Taip pat padidėja astigmatizmo

pavojus, nes siuvant rageną gali pasitempti. Didesnė infekcijos galimybė, ilgesnė reabilitacija.

Baltijos - Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika įkurta prieš 4 metus padėti pacientams, būti katalizatoriumi medicinos, ekonomikos vystymesi ir būti dar viena vieta tobulėti gydytojams. Nors ir būdama ne pelno organizacija, klinika turi pati išsilaikyti, teikdama mokamas gydymo paslaugas. Lietuvos piliečiams taikomi įkainiai yra tik dalis realios kainos, kurią tektų mokėti gydantis ir gaunant tokią pačią medicinos pagalbą JAV. Dalis klinikos pinigų yra skiriama švietimui, labdaros darbui, o

likusioji reikalinga klinikai išsilaikyti.

Klinika su malonumu praneša, kad dabar Jūs galite padėti savo giminaičiams ir draugams Lietuvoje gauti šiuolaikinius reikalingumus atitinkančią medicinos pagalbą, tiek terapinę, tiek chirurginę. Kataraktos operacijų kaina - \$1000.00 - sugrąžins regėjimą, prarastą dėl sudrumstėjusio akies lęšiuko. Net jei problema yra antrinė, išryškėjusi po ankščiau padarytos operacijos, gali padėti gydymas lazeriu. Lazerio procedūra gali kainuoti apie \$100.00. Daugeliu kitu atveju mes galime kainą su Jumis suderinti atskirai.

Jūs ne tik pagelbėsite Jums brangiam žmogui už nedidelę dalį to, kas atsietų mėginant atsivežti ir gydyti jį Amerikoje, bet ta pagalba bus suteikta Vakarose apmokytų lietuvių gydytojų Lietuvoje.

Jei norėtumėte gauti smulkesnę informaciją, rašykite adresu: **Baltijos - Amerikos terapijos ir chirurgijos klinika, A/d 1493, 2040 Vilnius, Lietuva, arba faksu (370-2) 767942.** E-mail: aguobys@pub.osf.lt

Šarūnas Marčiulionis ir be krepšinio turi ką veikti

Aštuonis sezonus NBA žaidęs Šarūnas Marčiulionis šiemet jau negali rungtyniauti dėl jį kamaujančių įvairių traumų. Pasak jo paties, jis nenori savęs luošinti, nes ir be krepšinio gyvenime yra daug gerų dalykų. Prieš sezoną Šarūnas Marčiulionis buvo gavęs pajėgiausių Ispanijos ir Graikijos klubų pasiūlymų rungtyniauti. Tačiau atsisakė, nes nenori apgaudinėti tų komandų vadovų dėl prastos savo fizinės formos, o pinigų gauti už dyką - jis nepratęs. Šarūnas Marčiulionis nebesportuoja jau dešimt mėnesių. Neseniai Lietuvos krepšinio lygos (LKL) prezidentas Šarūnas Marčiulionis sutiko dirbti naują darbą. Jis tapo "Kim's Snacks" bendrovės atstovu Lietuvoje. Norvegijos kompanijos padalinys - bendrovė "Kim's Snacks" gamina bulvių traškučius. Ji turi imonę Švenčionėliuose. Šarūnas tikisi, kad darbas bus įdomus ir naudingas Lietuvai. Jis norėtų, kad Lietuvoje atsirastų daugiau darbo vietų. Pasak Šarūno, tai įmanoma, nes "Lietuva yra bulvių šalis". Pastaruoju metu Šarūnas Marčiulionis rūpinasi LKL, savo krepšinio mokyklos, "Šarūno" viešbučio reikalais. Jis yra vienas būsimos Šiaurės krepšinio lygos sumanytojų. Prieš Naujuosius Metus vyks tarptautinis kalėdinis turnyras su pramogine programa. Jame žais stiprios Baltijos, Skandinavijos šalių komandos. LR

Pabėgėliai išgabenti namo

Spalio pabaigoje "Lietuvos avialinijų" lėktuvas išskraidino į tėvynę 103 nelegalius migrantus. 53 Pakistano piliečiai buvo išlaipinti šalies Lahoro mieste, 50 indų - Delyje. Atšalus orams ir iškritus sniegui grįžti namo panoro beveik visi Pabradaje laikomi migrantai. Kai kuriems iš jų iš karto dingio noras prašyti Lietuvos politinio prieglobsčio. Pabradaje liko apie 850 nelegalių migrantų. Lėktuvo skrydis kainavo 400 tūkstančių litų. Pinigus skyrė JAV vyriausybė. LR

UNIONTOURS

kviečia

PRALEISTI ŠVENTES VILNIUJE

Į kainą įeina viskas: skrydis su Finnair į Vilnių ir atgal; viešbutis (pasirinktinai: *Karolina, Lietuva* arba *Stikliai*), pusryčiai, mokesčiai.

Kalėdų šventės:
1997 gruodžio 21 d. - 29 d. - 8 naktys/9 dienos.
Kalėdų šventės ir Naujųjų Metų sutikimas:
1997 gruodžio 21 iki 1998 sausio 5 d.
15 naktų/16 dienų.

Kainos prasideda nuo 799 dol. asmeniui (du viename kambaryje). Pavieniams kambariai brangesni. Išskridimo mokesčiai neįeina į kainą.

Skambinkite ir prašykite: ERIC, tel. 212 683-9500 arba 800 451-9511.
FAX: 212 683 9511
E-mail: travel@uniontours.com
Internet: http://www.uniontours.com

UNIONTOURS

245 Fifth Ave,
New York, NY 10016

NY - VILNIUS - NY

\$444 plus mokesčiai

VYTIS TOURS

Vytis Travel
40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel.: 718-423-6161
800-77-VYTIS

Internet http://www.travelfile.com/get/vtours.html
E-Mail: VYT TOURS EARTHLINK.NET

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS žiemą ir pavasarį, skrisdami į Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY
382 Broad Ave.
Leonia, NJ 07605
(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- Skambučiai į Lietuvą - 62 c/minutę
- Pinigų pervedimas į Lietuvą
- Didžiausia lietuviška parduotuvė "DOVANA"

DECEMBER PICK-UP SCHEDULE

Brockton, MA	Dec. 4	3-5 PM
Lowell, MA	Dec. 5	12-1 PM
Lawrence, MA	Dec. 5	2-3 PM
Nashua, NH	Dec. 5	4-5 PM
Waterbury, CT	Dec. 6	10-11:30 AM
Hartford, CT	Dec. 6	1-2:30
Norwood, MA	Dec. 8	5:30-6:30 PM
Putnam, CT	Dec. 9	1-2 PM
Providence, RI	Dec. 9	4-6 PM
Centerville, MA	Dec. 10	3-5 PM
Binghamton, NY	Dec. 12	11-12 AM
Scranton, PA	Dec. 12	1-2 PM
Frackville, PA	Dec. 12	5-6 PM
Philadelphia, PA	Dec. 13	9:30-11 AM
Brooklyn, NY	Dec. 13	1-4 PM
Bridgeport, CT	Dec. 13	7-8 PM
Worcester, MA	Dec. 20	11AM-2 PM

KODA SERVICE
- filmuoja Lietuvą pagal užsakymą. Greitas patarimas įamžinant gimtinę, gimines ir draugus. Video juostelę atsiunčiame į namus. Tel. informacijai ir užsakymui: 773-330-0794

AMERICAN TRAVEL SERVICE
Patikimiausia ir ilgiausiai veikianti lietuvių kelių agentūra Amerikoje.

Parūpiname bilietus į Lietuvą patogiausiais maršrutais ir pigiausiomis kainomis. Sutvarkome Jūsų atostogas į visas pasaulio šalis bei užsakome pačias įdomiausias keliones laivais.

Royal Caribbean 7 naktų kelionė laivu golfininkams balandžio 26 - gegužės 3, 1998

Princess Cruises Love Boat 12 dienų kelionė į Aliaską birželio 11 - 22, 1998

Užsiregistruojant iki lapkričio 15 d. duodame specialią nuolaidą

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. Kedzie Ave. Evergreen Park, IL 60805-2325
Tel. 708-422-3000 arba 1-800-422-3190
FAX 708-422-3163

KALĖDINIUS siuntinius patogiau siųsti per **ATLANTIC EXPRESS Corp.**, nes skubintiniai yra pristatomi LAIKU ir tiesiai į namus. **SKUBĖKITE** išsiųsti šiomis dienomis:

Putnam, CT	11/4*: 12/2 (1-2 PM)
Newark, NJ	11/6*: 11/20; 12/4; 12/18 (11-12 noon)
Philadelphia, PA	11/7*: 11/21; 12/5; 12/19 (11/12noon)
Brooklyn, NY	11/8*: 11/22; 12/6; 12/20 (12-1 PM)
Whiting, NJ	11/10; 12/8 (1-2 PM)
New Britain, CT	11/11; 11/25; 12/9; 12/23 (11-12 noon)
New Haven, CT	11/11; 11/25; 12/9; 12/23 (2-3 PM)
Waterbury, CT	11/11; 11/25; 12/9; 12/23 (4-5 PM)
Kearny, NJ	11/13; 11/27; 12/11; 12/25 (11-12 noon)
Paterson, NJ	11/13; 11/27; 12/11; 12/25 (1-2 PM)
Baltimore, MD	11/21; 12/19 (4-5 PM)
Rochester, NY	11/6*: 12/4

(Didesnės pažymėtos * KALĖDINIS SIUNTOS LAIVU)

PERSIUNČIAME: SIUNTINIUS, TALPINTUVUS, AUTOMOBILIUS, BALDUS, KOMERCINES IR LABDAROS SIUNTAS LAIVU IR LĖKTUVU Į BALTIJOS ŠALIS, RUSIJĄ, GUDIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR KALIAUČIAUS SRITĮ. PINIGINIAI PERVEDIMAI. PIGŪS TELEFONINIAI SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ, KROVINIŲ PERVEŽIMAS IR SANDELIAVIMAS AMERIKOJE.

Mūsų atstovai: New York 914-258-5133
Brooklyn 718-348-4709 Boston 617-864-6914
Rochester, NY 716-223-2617 Pittsburgh 412-381-6281
Cleveland, OH 216-481-0011 Florida 813-367-5663
Lemont, IL 630-257-6822 Chicago 773-434-9330

ATLANTIC EXPRESS Corp. 1-800-775-7363
ATLANTA IMPORT-EXPORT, INC. (SIUNTINIŲ IR TRANSPORTAVIMO SKYRIUS)

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$444 r.t.

One way to Vilnius \$350

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Established in 1958

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (708) 257-1616
Fax.: (708) 257-1647

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

Santrumpas: atm.jn. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įrašų iš viso.

1997 m. rugsėjo mėn.

4 x \$20 - Antanaitis Faustas ir Onutė, \$120; Ringus Julijus ir Lydia, \$20; Simokaitis Raimondas ir Nijolė, \$128; Valaitis Jonas ir Irena, \$192.

16 x \$100 - Baranauskas Juozas ir Aldona, \$300; Baras Stasys ir Elena, \$200; Činkus Jonas ir Regina, \$400; Kilius Povilas, \$1,603.71; Kleiza Vaclovas ir Asta, \$200; Kupcikevičius Vytas, \$100; Lituanica Futbolo Klubas, \$200; Mažeika Vaclovas ir Vanda, \$1,100; Momkus Vaclovas ir Margarita, \$3,260; Nemickas dr. Vidas, \$100; Razma dr. Edis ir Kristina, \$1,200; Saulis Algirdas ir Aušra, \$2,000; Statkus Jurgis, \$200; Šušinskaitė Aurelija, \$100; Traška Aleksas, \$200; Valaitis dr. Jonas ir Joana, \$7,130.

6 x \$200 - Karas Arvidas ir Rita, \$600; Majauskas Paulius ir Daiva, \$200; Mažeika Mindaugas ir Lilly, \$200; Rimkus Raimundas ir Genė, \$400; Vaitkus Vytautas ir Aldona, \$800; Žlioba dr. Aras ir Lina, \$1,000.

1 x \$500 Oak Country Club: Lieponis Algis, \$500.

Iš viso - \$3,380.00.

1997 m. spalio mėn.

1 x \$10 - Šaulys prel. Kazimieras atm. in.: Šaulys Dalia, \$3,100.
3 x \$25 - Grybauskas Vytautas ir Joana, \$460; Sakadolskis Romas ir Emilija, \$235; Striupaitis Petras, \$125.

1 x \$30 - Klossis Walter, \$595.

1 x \$40 - Bublys dr. Vladas (miręs) ir Stasė, \$1,165.

4 x \$50 - Ambraziejus Vincas atm. in.: Ambraziejus Peter G., \$350; Dailidė Bronius atm. in.: Dailidė Joana, \$2,275; Grėbliauskas Jonas, \$150; Naujokaitis Mykolas ir Elena (mirusi), \$745.

1 x \$80 - Čekus Birutė atm.: jm. Simoliūnas Saulius \$50, ir 3 kt. asm., \$260.

28 x \$100 - Chalmeta Alberto ir Lucina, \$300; Čizikas Balys atm. in.: Čizikaitė Bronė, \$4,450; Čyvas kun. Matas, \$2,200; Domanskis Jonas: Domanskis Van ir Alina, \$350; Domanskis Marija Laučka: Domanskis Van ir Alina, \$350; Draugelis Arūnas ir Irena, \$1,450; Jakštys Algirdas, \$300; Jasas Adomas, \$2,204; JAV LB Cape Codo Apylinkė, \$800; Kaunas dr. Roman ir Gražina, \$900; Kronas Romas ir Baniūtė, \$500; Laukaitis Juozas P., \$550; Lopatauskas Vladas ir Vincė, \$500; Marks Janina, \$1,100; Mikulskis Jonas atm. in.: jm. Eitmanas Algirdas ir Laimutė, \$200; Misiūnas Rimantas ir Birutė, \$100; Paulionis Mykolas A. atm. in.: jm. Paulionis Veronica, \$200; Paulionis Vitas Bernardas atm. in.: jm. Paulionis Veronica, \$700; Perez-Petruškaitė Virginija Jūratė atm. in.: Petruškaitė Marija, \$400; X, \$835; Savickas dr. Tadas, \$1,100; Siliūnas Aleksas: Siliūnas Donatas ir Daina, \$100; Siliūnas Donatas ir Daina \$400; Snarskis Bronius atm.: jm. Snarskienė Regina, \$300; Užgiris Šarūnas ir Audronė, \$400; Val Vito ir Regina, \$1,065; Zailskas Antanas ir Teodora, \$1,100; Zukaitis dr. R. R., \$300.

8 x \$200 - Bazis Vincas ir Dana, \$6,210; Bobelis Antanas ir Danutė, \$1,100; Brazis Algirdas ir Aldona, \$2,500; Janušis Antanas ir Zuzana, \$2,200; JAV LB Švieto Taryba, \$500; Makštutis dr. Juozas ir L., \$800; Narutis Pilypas ir Elvyra, \$200; Ostis Algirdas ir Regina \$2,500.

3 x \$250 - Elertienė Ona atm. in.: Bartkus Eugenijus, \$1,000; Paukštelienė Jūratė Aurelija atm. in.: Jara Bronius, \$250; Tender Budreikytė Bronė, \$2,750.

1 x \$335 - Armonas Petras atm. in.: jm. Puniškienė Genovaite \$50, Andriulis Vytautas ir Aldona \$25, Šulaitis Juozas ir Aldona \$25, ir 16 kt. asm., \$335.

4 x \$500 - McMillen Chet ir Katherine, \$600; Pilka Petras atm. in.: Keželiene Stasė, \$500; Šaraukas Alphonse J., \$775; Žilinskas Anthony F., \$1,750.

1 x \$866.82 - Drugnevičius Algimantas, Testamentinis palikimas, \$1,266.82.

1 x \$1,000 - XX, \$24,000.

1 x \$3,000 - Liaukus Justinas ir Elena, \$8,925.

1 x \$50,625 - Russas Alfred V., Testamentinis palikimas: Russas Jokūbas ir Pranciška atminimui, \$55,625.

Iš viso - \$63,411.82.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1997.X.31 - **8,859,270.76 dol.** Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą **5,094,466 dol.** Palikimais gauta **4,339,485.76 dol.**

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvii Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. Visi remkime Lietuvii Fondą, nes Lietuvii Fondas remia lietuviybę.

Fotomenininkas
Antanas Sutkus

Šv. Petro ir Povilo parapijos kūčios

Šeštadienį, gruodžio 13 d., tuoj po 5:30 vakaro šv. Mišių, Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje, 216 Ripley Place, Elizabeth, New Jersey, Bažnyčios Altoriaus valdyba rengia tradicines lietuviškas kūčias. Bus pagaminti skanūs tradiciniai val-

giai. Klebonas Alfredas Žemeikis visus kviečia dalyvauti ir kartu švęsti Kūčias. Bilietai kainuos **\$12.00** ir juos galima įsigyti iki trečiadienio, gruodžio 10-tos. Galite skambinti **908 352-2271**. Visi dalyvaukime.

Pirmosios lietuviškos knygos minėjimas Washingtone

Apie tokį renginį, kuris įvyko š. m. lapkričio 16 d., sekmadienį, Washingtone, Lietuvos ambasadoje, malonu pačiam prisiminti ir norisi papasakoti apie tai laikraščio skaitytojams. JAV Lietuvių Bendruomenės Washingtono apylinkės valdyba gausiai susirinkusiems tautiečiams pateikė pirmosios lietuviškos knygos, Martyno Mažvydo "Katekizmo", 450 metų paminėjimo programą.

Pradžioje buvo perskaitytas Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko Vytauto Landsbergio Amerikos lietuvių bendruomenei Sveikinimas pirmosios lietuviškos knygos 450-jų metų progą (tekstas bus spausdinamas kitame numeryje).

Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos literatūros ir tautosakos instituto Senosios literatūros skyriaus vadovė, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto dėstytoja dr. Dainora Pociūtė-Abukevičienė. Jos labai įdomios ir turiningos paskaitos tema: "Lietuviškų giesmių istorijos pradžia: Martyno Mažvydo giesmynai".

"Amerikos balso" radijo pranešėjas Romas Kasparas savo surinktais gana įdomiais pastebėjimais apie M. Mažvydą, kaip asmenį, "nupiešė" žodinį portretą.

Dr. Vitolis Vengris komentavo tarptautinę suaktyvinę ekslibrisų pirmajai lietuviškai knygai paminėti parodą, kuri veikė Vilniuje M. Mažvydo biblioteko-

je, o dabar dalis tų darbų svečiuojasi Lietuvos ambasadoje Washingtone. Minėtoje parodoje dalyvavo 27 pasaulio šalių grafikai.

JAV Kongreso bibliotekos darbuotoja Daiva Barzdukienė išsamiai supažindino susirinkusius su toje bibliotekoje esančiomis lietuviškomis knygomis. Apie M. Mažvydą ši biblioteka turi 13 įvairių autorių knygų.

Klausėmės Union, New Jersey, Summit simfoninio orkestro nario Juliaus Veblaičio pasakojimo apie M. Mažvydo giesmių eskizus, o taip pat išgirdome tas giesmes atliekant smuikų.

Minėjime kalbėjo Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas. JAV Lietuvių Bendruomenės Washingtono apylinkės pirmininkas Algis Lukas padėjo minėjimo pravedimo talkininkams, o prelegentams įteikė atminimo dovanėles. Prisidėjo prie minėjimo paruošimo ir jį vedė Egidė Matukonienė.

Buvo galima įsigyti šiai suaktyvinti Lietuvoje išleistų knygų ir muzikinių įrašų. Dar ilgokai nesiskirstė minėjimo dalyviai. Prie kavos-puoduko kalbėjo, bendravo su atvykusiais svečiais ir tarpusavyje. Visi džiaugėsi puikiai praverstu minėjimu ir didžiavosi pirmuoju lietuviškos knygos autoriumi.

Pranas Tupikas

Kovo 11-sios Akto signataras

Pagerbtas poetas

Už nuopelnus Katalikų Bažnyčiai ir lietuvių tautai poezijos Jonas Paulius II apdovanojo poetą Bernardą Brazdžionį Šv. Grigaliaus Didžiojo ordinu. Nepaprastasis ir igaliotasis Lietuvos ambasadorius prie Šventojo Sosto Kazys Lozoraitis sakė, kad Šv. Grigaliaus ordino suteikimas Bernardui Brazdžioniui yra nepa-

prastai gražus ir labai reikšmingas Šventojo Tėvo mostas mūsų iškiliausio poeto atžvilgiu. Pagal svarbą Šv. Grigaliaus Didžiojo ordinas yra vienas aukščiausių Vatikano apdovanojimų. Spaudos žiniomis, Los Angeles kardinolas Roger Mahony ordiną poetui įteiks kitų metų vasario 11 dieną laikinojoje Los Angeles arkivyskupijos katedroje - Šv. Pranciškaus bažnyčioje, Sherman Oaks mieste, Kalifornijoje. LA

Mielam kolegai aktorui

A. + A.

VITALIUI ŽUKAUSKUI

staiga mirus, reiškiamė širdingą užuojautą žmonai Dr. Marijai Žukauskienai, sūnui Antanui.

Juozas ir Izabelė Palubinskai

A. + A.

VITALIUI ŽUKAUSKUI

mirus, didžio skausmo paliestus žmoną Dr. Mariją, sūnų, gimines ir pažįstamus giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

V. Bagdonienė
A. Balsienė
J. Gerdvilienė
M. ir St. Kaslai
L. Kašubienė
A. Kerbelienė
B. ir J. Mikalauskai
J. Rauba
S. ir Vl. Vasikauskai
S. ir St. Vaškiai

St. Petersburg, Florida

Floridos lietuvių dienos

Pagal Lietuvii Bendruomenės Floridos apygardos suvažiavimo nutarimą, ateinančiais 1998 metais **vasario 20-22 dienomis St. Petersburg** bus rengiamos **Floridos lietuvių dienos**, į kurias kviečiama plačioji amerikiečių visuomenė. Centriniam rengimo komitetui vadovauja A. Karnienė ir M. Šilkaitis.

Floridos lietuvių dienų programa bus tiek įvairi bei turtinga, kiek prie jos prisidės visos LB apylinkės. Komitetas numato tokią programą: vasario 20 - golfo ir teniso žaidynės; vasario 21 - dailininkų kūrinių, tautodailės ir gintaro darbų, numizmatikos,

knygų, albumų bei kitokių Lietuvos įvairių kėliančių eksponatų parodos. Taip pat pasirodys apylinkėse esančios dainos bei kitokių pajėgų vienetai. Veiks lietuviška kavinė, bus paroduodami suvenyrai. Vakare bus pokylis su orkestru, šokiais ir kt.

Visa tos dienos programa bus erdvioje Šv. Judo katedros salėje, 5815 5th Ave. North, St. Petersburg.

Vasario 22 - šv. Mišios Šv. Judo katedroje, vysk. P. Baltakiui vadovaujant. Po pamaldų Lietuvii klube bus pietūs ir Floridos lietuvių dienų užbaigtuvės. Plačiau bus skelbiama vėliau.

Tarptautinės policijos vadovų organizacijos konferencija įvyko šių metų rugsėjo mėn. 25-29 d. Orlando, FL. Joje dalyvavo daugiau kaip 14,000 delegatų nuo 80 tautų. Nuotraukoje - kun. Vytautas Memėnas (antras iš kairės), Šv. Antano parapijos klebonas, Frankfort, IL, kartu su kitais konferencijos dalyviais. Vytautas Memėnas vienerius metus buvo šios organizacijos kapelionu.

Nauja knyga "Mūsų šokių audinys"

Lietuvių Tautinių Šokių Institutas išleido išeivijos lietuvių choreografų biografinių ir sukurto šokių rinkinį **"Mūsų Šokių Audinys"**. Šią knygą galima įsigyti per LTŠ Instituto išdininkę Rėdą Pliuriene, 1927 West Blvd., Racine, WI 53403. Knygos kaina \$10 ir \$2 už persiuntimą, čekius rašyti Lithuanian Folk Dance Institute.

A. + A.

VITALIUI ŽUKAUSKUI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą jo žmonai Dr. Marijai, sūnui Antanui, giminiams, artimiesiems ir kartu liūdime.

Dana ir Jonas Bilėnai

A. + A.

Aktoriui VITALIUI ŽUKAUSKUI

staiga išsklaidus amžinybėn, nuoširdžią užuojautą reiškiamė žmonai Marijai, ilgametei LB Queens apylinkės narei, sūnui Antanui, giminiams ir artimiesiems ir drauge liūdime.

JAV LB Queens apylinkė

Mielam aktorui

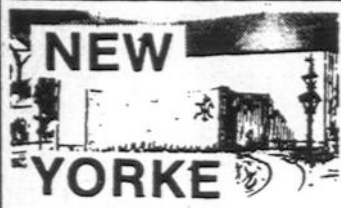
A. + A.

VITALIUI ŽUKAUSKUI

amžinybės uždangai nusileidus, jo mielą žmoną Mariją ir sūnų Antaną nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Vitas, Genutė Beleckai
Boleslovas, Julija Čepukai
Viktorija Dėdinienė
Vitas Dėdinas
Stasys, Cynthia Dėdinai
Sofija Kačinskienė
Vitas, Birutė Labučiai
Sofija, Dyjonizas Prancėvičiai
Lionginas, Dalė Vaitkevičiai
Henrikas, Valė Zitikai
Elena, Vincas Žebertavičiai

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuočlynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Ši savaitgalį Kultūros Židinyje:

Kultūros Židinio Kavinė rengiama sekmadienį, gruodžio 7 d., 12:30 iki 5:00 p.p. Kultūros Židinio apatinėje salėje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Bus galima skaniai papietauti (bus ir cepelinų), paragauti įvairiausių namuose keptų gardumynų, troškulių numalšinti gerimais. Priangyje vyks apsipirkimas. Norintieji pardavinėti savas prekes kreipkitės telefonu vakarais: (718) 849-2260. Kalėdiniais motyvais išpuoštoje salėje maloniai praleisite popietę. Gautas pelnas bus skiriamas Kultūros Židinio išlaikymui. Primintina, kad žmonės, kurie prisideda prie Kavinės įgyvendinimo, tai daro be jokio atlyginimo.

Skautų Kūčios rengiamos šeštadienį, gruodžio 20 d., 6:00 val. vak. Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Bus trumpa programa, kurią atliks Maironio Lituanistinės mokyklos mokiniai. Kūčias rengia vyr. skaučių židinys *Vilija*. Įėjimas suaugusiems 12 dol., vaikams - nemokamai. Atskiras vietas arba stalus užsisakyti iš anksto pas A. Žukienę tel.: (516) 487-3704 arba pas A. Katinienę (718) 846-1210.

Amb. Anicetas Simutis išskrido į Chicago dalyvauti tenai mirusio visuomenės veikėjo ir kultūrinio darbu rėmėjo dr. Leono Kriaučiūno laidotuvių lapkričio 29 d. Velionis mirė lapkričio 25 d.

Kęstutis K. Miklas, Lietuvos Žurnalistų Sąjungos pirmininkas, lapkričio 27 d. išvyko žiemos mėnesius praleisti Floridoje. Sugrįš į New Yorką ateinančių metų vasario pabaigoje. Jo adresas Floridoje: Cote d'Azur, Tower 2-206, 4200 North Ocean Drive, Singer Island, FL 33404. Telef. ir faksas (561) 863-8030.

"Darbininko" spalvotas 1998 m. kalendorius jau baigiamas spausdinti ir bus išsiuntinėtis skaitytojams gruodžio mėn. pradžioje. Kartu įdėtas administratoriaus laiškas su atkarpele, kurią patogų panaudoti užmokant už prenumeratą. Įdėtas ir atsakymui vokelis. Visi skaitytojai prašomi pasinaudoti atkarpele ir vokeliu atsiunčiant prenumeratos mokestį. Prašome atkreipti dėmesį į pavardės li-pinukę, dešinėje pusėje, atspaus-tą EXP data, kuri nurodo, kada Jūsų prenumerata baigiasi.

Lietuvos Vyčių 12 kuopa sekmadienį, gruodžio 14 d., rengia Kalėdų pobuvį Aušros Vartų parapijoje, Manhattane, NY. Pradžia po 11:15 val. Mišių. Po Mišių pobūvis - bus gausus bufetas su lietuviškais patiekalais ir atgaiva. Atvyks Kalėdų senelis. Bus dovanų maišas "grab bag". Vyrai prašomi atnešti dovanėle vyrams, o moterys - moterims (iki 5 dol. vertės). Ant dovanėlių vaikams užrašoma jų vardas ir pavardė. Klebonas kun. Eugenijus Savickis ir kuopos valdyba nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti. Auka - 10 dol. Vaikams įėjimas laisvas. Vietas galima užsisakyti pas Helen Yurkus, (718) 849-6442.

Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga, kaip ir anksčiau, skaitytojai yra kviečiami sveikinti draugus ir artimuosius per *Darbininką*. Jūsų sveikinimas tokiu būdu iš karto pasieks didesnę sveikinamųjų skaičių, o Jūs sutauspysite laiko ir pinigų, kuriuos išleistumėte pirkdami atvirukus, rašydami, siųsdami. Nelaukite paskutinės prieškalėdinės savaitės, o atsiųskite savo sveikinimus jau dabar. Prieškalėdinis *Darbininko* numeris išeis gruodžio 12 d. (jis paruošiamas savaitę anksčiau), nes vėlesnis numeris - gruodžio 19 d. nepasieks iki Kalėdų visų skaitytojų, ypač tolimesnėse vietovėse. Už pridedamą auką, taip reikalingą spaudai stiprinti, iš anksto dėkojame.

AMŽINYBĖN IŠKELIAVUS

Teofilė Budininkas, gimusi 1901 m. kovo 16 d. Lietuvoje, gyvenusi Woodhavene, mirė lapkričio 11 d. savo namuose, sulaukusi 96-rių metų amžiaus.

Buvo pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas buvo lapkričio 13 d. Penktadienį, lapkričio 14 d., po šv. Mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje, palaidota Cypress Hills kapinėse, šalia savo vyro Vinco, mirusio 1980-tais metais.

A. a. Teofilė buvo labai darbšti, gražiai prižiūrėjo savo darželį ir daržą, kurio gėrybėmis naudojo visi draugai. Mirčiai buvo pasiruošusi ir mirė aprūpinta visais sakramentais. Šį paskutinį patarnavimą atliko buvęs Apreiškimo parapijos klebonas emerytas kun. Jonas Pakalniškis.

Nuliūdime liko keturios dukterys: Onutė Kanadoje, Marytė ir Aldona Amerikoje, Aleksandra Lietuvoje. Liko vienas anūkas, keturios anūkės, aštuoni proanūčiai ir dvi proanūkės.

Ona Miklienė, Henriko ir Kęstutio Miklų teta, 94 metų amžiaus, mirė sekmadienį, lapkričio 16 d., savo namuose Great Neck, Long Island. Paliko dideliam nuliūdime ją globojusį dukra Danutė Alilionienė, dukra Regina Čirpuliene, gyvenanti Texas valstijoje, ir sūnus Ramutis Kalifornijoje, su šeimomis, taip pat dešimt anūkų ir trys proanūčiai. Visi suvažiavo į laidotuves, anūkas Ramutis Alilionis specialiai atskrido iš Australijos. Velionė buvo pašarvota O'Brien laidojimo koplyčioje. Po gedulingų pamaldų Saint Aloysius bažnyčioje, Great Necke, lapkričio 19 d. buvo palaidota šalia savo vyro Kazimiero, mirusio prieš dešimt metų, to paties miestelio All Saints kapinėse. O. Miklienės atminčiai buvo renkamos aukos Kazlų Rūdos vaikų namams paremti. Suaukota 355 dol.

Prel. Antano Rubšio naujosios šv. Rašto laidos pristatymas yra nukeltas į 1998 metų kovo mėn. pabaigą.

Šiandien DARBININKA
užsisakę,
kitą savaitę
turėsite jį namuose!
Tel: 827-1351

SLA Centrinės 126-tos kuopos susirinkimas

Plačioje New Yorko apylinkėje oficialiai dar egzistuoja net devynios SLA (Susivienijimo Lietuvių Amerikoje) kuopos. Dėl narių sumažėjimo daugelio kuopų veikla yra labai susilpnėjusi. Dvi kuopos - 38 ir 234 - jau likviduotos, ir jų narių likučiai pareiškė norą pereiti į Centrinę 126 kuopą, nes ši kuopa dar yra veikli. Savo veiklumu pasižymi ir 99 kuopa, kurią sudaro tik moterys.

Šeštadienį, lapkričio 8 d., Kultūros Židinio patalpose, Brooklyn, įvyko 126 kuopos metinis susirinkimas, į kurį buvo pakviesti ir aukščiau minėtų besilikviduojančių kuopų nariai. Susirinkimas buvo atidarytas 3:30 val. po pietų. Jam vadovavo ilgametis kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas.

Po atidaromojo žodžio ir po pagerbimo atsistojimu pernai mirusiųjų kuopos narių buvo perskaitytas praeito susirinkimo protokolas. Kuopos sekretoriui Romui Keziui negalint dalyvauti šiame susirinkime, jį perskaitė finansų sekretorė Živilė Jurienė. Ji taip pat, kaip kuopos išdininke,

pateikė kuopos pranešimą apie išdoro padėtį ir pajamų bei išlaidų apyskaitas.

Svarbiausias šio susirinkimo tikslas buvo prarasti nominaciją į SLA vykdomąją valdybą. Buvo perskaitytos iš Centro gautos instrukcijos ir atliktas slaptas balsavimas. Daugumą balsų gavo esamieji Vykdomosios valdybos nariai.

Reikia pasidžiaugti, kad į kuopos susirinkimus pirmininkas K. Miklas dažnai įveda ir kultūrinę programą. Į šį susirinkimą buvo pakviestas pakalbėti rašytojas Paulius Jurkus, apie tai kaip dabar spaudoje yra žalojama lietuvių kalba. Kai Lietuva buvo okupuota, okupantui nerūpėjo lietuvių kalbos švarumas ir jos grožio išlaikymas. Priešingai, jis troško Lietuvą surusinti. Todėl ir žalojo lietuvių kalbą - įvedė daugybę svetimybų. Prie tu žodžių žmonės buvo pripratinti, pradėjo laikyti juos savais, taip prarado sampratą, kas yra sveika ir tikra kalba.

Svetimybų ir dabar pilna Lietuvos spaudoje, ypač joje de-

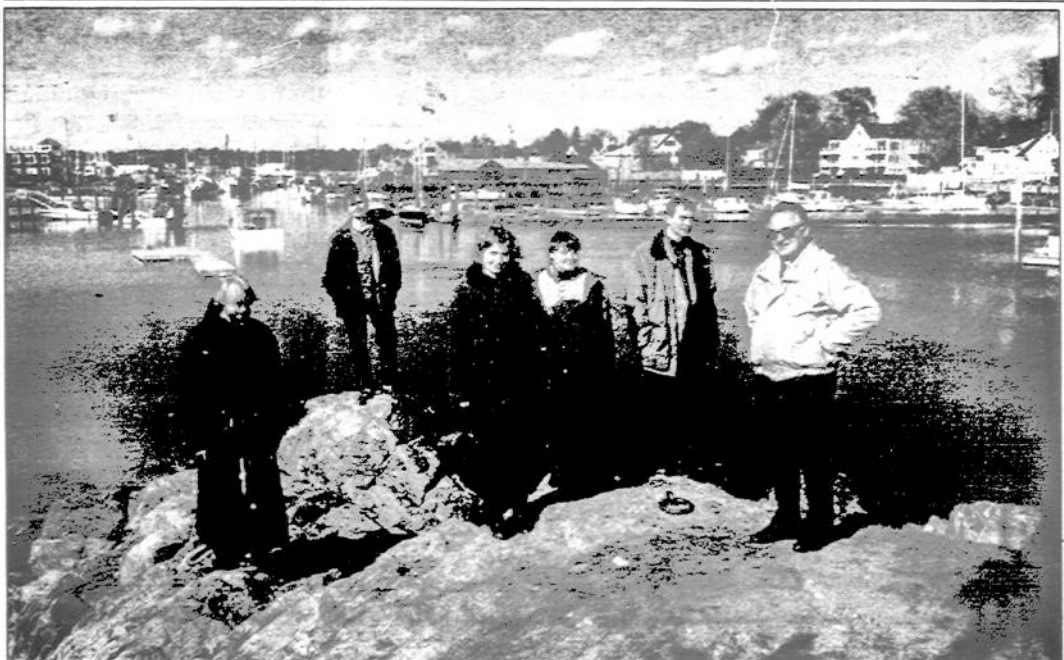
damuose skelbimuose. Gaila, kad laikraščių leidėjams tas nerūpi - deda skelbimus su sudarkyta lietuvių kalba, su svetimų kalbų žodžiais, tik pagražintais lietuviškom galūnėmis.

Paulius Jurkus kvietė visus į tai atkreipti dėmesį. Dabar ir ateina metas, kad reikia gelbėti lietuvių kalbą - apvalyti ją nuo visų svetimybų.

Jam buvo pritarta po jo kalbos įvykusiose diskusijose. Jose ta pačia tema pasisakė visa eilė kuopos narių: ambasadorius Anicetas Simutis, SLA Vyk. valdybos sekretorė Genovaitė Meiliūnienė ir naujai įstoję nariai: Salomėja Narkeliūnaitė iš 38 kuopos, Jonas Vilgalyš iš 234 kuopos ir kiti.

Uždarant susirinkimą, pirmininkas painformavo, kad kitas susirinkimas įvyks ateinančių metų kovo mėnesio pabaigoje. Tada bus prarastas balsavimas į SLA Vykdomąją valdybą ir bus renkama šios kuopos valdyba.

Apie tris valandas trukęs susirinkimas buvo užbaigtas pabendravimu prie kavutės su gardžiais užkandžiais. (pi)

Kretingos Pranciškoniškojo Jaunimo Tarnybos atstovai ir niujorkietis vyskupas Paulius Baltakis, OFM, lankymosi Kennebunkporte, ME, metu.

Operos mėgėjai, būkite pasiruošę

Gruodžio mėnesį operos mėgėjai, ypač tie, kurie neturi galimybės lankyti operos teatrų, galės pasidžiaugti dviejų operų pastatymais, kurie bus matomi "Live from Lincoln Center" laidoje per PBS TV 13 kanalą. Šalia to, tą patį mėnesį prasidės ir iš Metropolitan ("MET") operos teatro šeštadieninės tiesioginės ("Live") operų transliacijos, per klasikinės muzikos WQXR radijo stotį, 96.3 FM banga.

Pirmoji Engelbert Humperdinck dviejų veiksmų opera "Hansel und Gretel" bus rodoma

gruodžio 17 d., trečiadienį, 8 val. vakare. Šia lengvo turinio, pagal visiems gerai žinomą pasaką "Jonukas ir Gretutė" pastatyta opera pasidžiaugs ne tik vaikai, bet ir suaugę. Operą stato Juilliard Opera Center. Ji bus perduodama iš didelio Juilliard muzikos mokyklos teatro, turinčio 1000-tį vietų, salės. Diriguos Randall Behr.

Šiame "Hansel und Gretel" operos pastatyme būtų nerealu tikėtis išgirsti garsius vardus turinčių dainininkų. Joje bus girdimi Juilliard muzikos mokyk-

los dainavimą studijuojantieji studentai, būsimosios operų žvaigždės.

Gruodžio 29 d., vakare, iš "MET" operos teatro bus perduodama George Bizet opera "Carmen". Pagrindiniuose vaidmenyse: Placido Domingo, Angela Gheorghiu, Walteand Meier ir kiti. Dirigentas - James Levine.

Šeštadieninės "MET" operų radijo transliacijos prasidės gruodžio 6 d., 1:30 val. popiet. Tą dieną bus girdima W. A. Mozart opera "La Clemenza di Tito". Pagrindiniuose vaidmenyse: Heidi Grand Murphy, lietuviškos kilmės sopranas Carol Vaness, Anthony Rolfe Johnson ir kiti. Iš viso per 19 šeštadienių iš eilės išgirsime 19 operų.

Atrodo, kad operos "sigaliamis" šeštadienių popietėmis nuobodžiauti neteks - jiems žadama padovanoti daug puikaus dainavimo ir žavios muzikos!

p. palys

Apie Lietuvių Žurnalistų Sąjungos posėdį

Paulius Jurkus

Antradienį, lapkričio 4 d., Amerikos rinkimų dieną, Kultūros Židinio posėdžio menėje įvyko eilinis Lietuvių Žurnalistų Sąjungos valdybos posėdis, kuriam vadovavo jos pirmininkas Kęstutis Miklas, dalyvaujant valdybos nariams: Salomėjai Narkeliūnaitė, Pauliui Jurkui, Romui Keziui ir Julijai Veblaičiui.

Pagal pirmininko pasiūlytą darbotvarkę, posėdis buvo pradėtas jo informacinio pranešimu. Jis papasakojo apie savo keliones į Lietuvą ir į Suvalkų trikampį. Vilniuje jis susitiko su Lietuvos Žurnalistų Draugijos pirmininke "Lietuvos Aido" vyr. redaktore Roma Grinbergiene, dalyvavo "Lietuvos Aido" 80-mečio minėjime ir ten tarė sveikinimo žodį užsienio lietuvių žurnalistų var-

du. Jis taip pat susitiko net du kartus su Lietuvos Žurnalistų Sąjungos pirmininku Rimgaudu Eilunavičium ir vicepirmininku Vilium Kavaliausku. Viena pasitarime dalyvavo tuo pačiu metu Lietuvoje besilankanti išeivijos Sąjungos valdybos sekretorė Salomėja Narkeliūnaitė. Pasitarimuose buvo aptarti įvairūs bendradarbiavimo klausimai. Vilniuje pirmininkas taip pat aplankė visą eilę laikraščių redakcijų, o būdamas Punske, susitiko su Lenkijos lietuvių "Aušros" žurnalo vyr. redaktore Irena Gasparavičiute.

Toliau posėdyje buvo svarstomas tolimesnis "Lietuvio Žurnalisto" leidimas. Medžiaga naujam numeriui jau organizuojama, ir žurnalo suredagavimu rūpinasi Salomėja Narkeliūnaitė. Žurnalas numatomas išleisti atei-

nančiais metais.

Valdyba taip pat nutarė nuo ateinančių metų pradžios leisti savo informacinį biuletinį, skirtą sąjungos nariams ir spaudai. Taip pat nuo ateinančių metų valdyba numato rengti kas mėnesį spaudos popietes, kur būtų kalbama aktualiais dabarties klausimais. Tai turėtų pagyvinti visą lietuvišką veiklą - ir politinę, ir kultūrinę.

Buvo daug kalbėta apie ryšių palaikymą su Sąjungos nariais. Bus vėl mėginama susisiekti su tais nariais, kurie neatsiliepija ir nesusimoka savo metinio nario mokesčio. Jei ir šį kartą jie neatsilieptų, buvo nutarta juos išbraukti iš Sąjungos sąrašų. Buvo kalbėta ir apie naujų narių ver-

SKELBIMAI

50 metų moteris iš Lietuvos ieško darbo - norėtų prižiūrėti pagyvenusius žmones. Kalba lietuviškai, rusiškai, lenkiškai. Tariantis dėl darbo - kalbėti lietuviškai. Tel. (518) 828-4893. (sk.)

Reikalinga namų šeimininkė, kuri gyventų mūsų šeimoje ir prižiūrėtų vaikus (penkerių ir keturiolikos metų amžiaus). Pageidautume tikrai mylinčios vaikus, kurią galėtume laikyti mūsų šeimos nare. Skambinti Dinai: (718) 692-4111 nuo 10 iki 4 val. p.p., arba (718) 377-2900 toliau 229 ir palikti žinutę. (sk.)

Moteris iš Lietuvos, turinti dokumentus ir darbą, ieško gyvenamo ploto, už kurį galėtų (po darbo) padėti namų ruošoje. Skambinti: (718) 277-5771. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 ir val. Galima dirbti 1-12 val. per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiama pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Kreiptis tel.: (202) 244-2373. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įgaliojiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 630 986-1613.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims **gruodžio 6 d.**, šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

Klientų patogumui atidaromas naujas poskyris New Yorko mieste. Mūsų agentas **Julius** teiks patarnavimus Jums patogiu laiku. Tel. (718) 348-4709.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuves patalpose, **gruodžio 13 d.**, šeštadienį, nuo 1 val. iki 4 val. popiet.

Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis paims siuntinius iš namų.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

Maisto siuntiniai:

Sventinis \$39.9;
50 svarų įvairaus maisto siuntinys už \$98.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.

bavimą. Pirmininkas pareiškė, kad jis jau yra gavęs keletą užklausimų net ir iš Lietuvos dėl galimybių istoti į šią Sąjungą. Reikėtų, kad visi išeivijos lietuvių spaudos darbuotojai taptų šios Sąjungos nariais. Naujų narių įstojimo mokestis yra tik 10 dolerių, į kurį įeina ir pirmųjų metų nario 5 dol. metinis mokestis.

Valdyba taip pat svarstė ir naujo nario pažymėjimo, kuris derintųsi su dabartiniais tarptautiniais reikalavimais, paruošimą. Visais Sąjungos reikalais prašome kreiptis šiuo adresu: **Lithuanian Journalists' Association, 71 Farmers Avenue, Plainview, NY 11803.**